Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

18

(136)

JOI, 30 APRILIE
1970, ANUL IV

Trăiască 1 Mai

TRĂIASCĂ POPORUL ROMÂN-CONSTRUCTOR AL SOCIALISMULUI !

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«La sfîrșitul trimestrului II, toți membrii cercului nostru știam să obținem o fotografie. Fiecare ne-am developat filmul și am scos pozele mult așteptate... Sîntem mîndri că ne-am văzut rezultatele muncii. Mulțumim din suflet tovarășului învățător SIMION ADRIAN, care a avut răbdare să arate că și pionierii din clasele mai mici pot lucra în cercul foto, cu toate că nu cunosc tainele formulelor chimice...»

DAVID FAVIAN—Iași

Nimic senzațional faptul că, sub conducerea minunatului lor dascăl, 10—12 copii își pun în gînd să izbutească, și izbutesc — încă de la o vîrstă foarte fragedă — anumite lucruri care cer îndemînare, ingeniozitate, migală. Pe acești copii îi și puteți cunoaște, de altfel, din atît de stîngacea, dar atît de grăitoarea fotografie de alături realizată de pioniera Carmen Anița din clasa a IV-a, Scoala generală nr. 11 din Iasi.

Pornind cu entuziasm o asemenea acțiune practică, efectuată în comun — învățarea «pe concret» a tainelor fotografiei — acest minunat buchet de copii au dobîndit, pe neobservate, mult mai mult decît tainele unui meșteșug. Bucuria de a realiza, cu mîinile, cu ochii, cu mintea ta, în dreptunghiul hîrtiei chimizate, acele crîmpeie de frumusețe și autenticitate, e în ultimă instanță — pe lîngă învățătură — una din primele bucurii ale muncii, un mugure al capacității de creație materială sau artistică. Și, de ce nu, o primă dovadă convingătoare de perseverență, de ingeniozitate, de pasiune. Într-un cuvînt, de cutezanță!

Ne este deosebit de plăcut ca acum, în plină desfășurare a Primăverii, în pre-ziua sărbătorescului 1 Mai, să ne gîndim la asemenea minunați copii, la minunatele fapte săvîrșite de ei, la minunații lor profesori și învățători care, o dată cu tezaurul cărților, știu să le împărtășească atît de frumos și de captivant întîile noțiuni despre frumusețea, satisfacția, onoarea muncii.

Mihai Negulescu

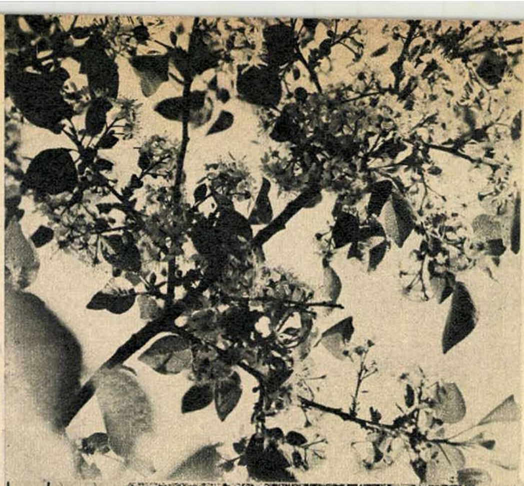

BINE AI VENIT, PRIMĂVARĂ!

Interviul nostru despre...

12 000 DE INSIGNE

L-am vizitat la Timișoara pe **FERENCZ IOSIF KÀROLY,** unul dintre veteranii mișcării muncitorești din țara noastră, vestit colecționar de insigne.

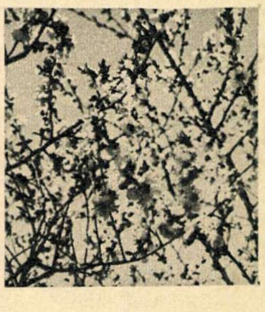

— Cînd și cum ați început să colecționați insigne?

— E o poveste lungă. Cu multe decenii în urmă, fiind urmărit pentru activitate revoluționară am fost nevoit să mă refugiez în Turcia, unde am stat patru ani. Cînd mi s-a dat de urmă, am plecat în Bulgaria și apoi în Austria, la Viena. În anul 1928 am primit în dar o insignă a «Ajutorului Roșu». Am păstrat-o, și ea a constituit pentru mine începutul. Așa că primei insigne i-am adăugat altele și altele legate de mișcarea muncitorească.

— Ce insigne foarte vechi și rare aveți în colecția dumneavoastră?

— Posed una din insignele purtate de revoluționarii francezi în anul 1789, precum și insigne din timpul revoluției de la 1848.

— Care insignă din colecție o socotiți ca fiind cea mai interesantă?

— O insignă care datează din anul 1905 și a fost lucrată de către conducătorii revoluționari din Rusia, în m
nele de plumb din Siber
Ea poartă gravat chipul
Marx.

**— Cîte insigne aveți
total?**

— 12 000, dintre care 2 4
sînt în legătură cu mișcar
muncitorească din Român
multe fiind dedicate sărb
toririi zilei de 1 Mai. O insi
nă la care țin foarte mult d
tează din 1922 și este un
din primele însemne ale Pa
tidului Comunist din Rom
nia.

T.

CALENDAR

30 aprilie 1970. *Se împlinesc 16 ani de la moartea lui DANIEL DANIELOPOLU (n. 1884), fiziolog și clinician, savant de renume mondial. El a deschis noi căi în domeniul cercetării organismului uman și a propus medicamente și metode noi de tratament. Daniel Danielopolu a creat în țara noastră primele laboratoare de fiziologie de pe lîngă clinicile medicale.*

30 aprilie 1970. *Se împlinesc 100 de ani de la nașterea compozitorului austriac FRANZ LEHAR, maghiar de origine, unul din cei mai de seamă creatori de operetă (m. 1948). Lucrările sale pline de fantezie se cîntă și astăzi pe toate scenele lumii. «Țara surîsului», «Paganini» și altele.*

4 mai 1970. *Se împlinesc 15 ani de la moartea lui GEORGE ENESCU (n. 1881), unul din cei mai proeminenți muzicieni de la sfîrșitul veacului al XIX-lea și de la începutul veacului XX, Compozitor, violonist, pianist, dirijor, George Enescu s-a bucurat de un incontestabil prestigiu internațional. Prin întreaga sa operă și activitate, el se situează în rîndul celor mai reprezentative figuri ale culturii românești și mondiale.*

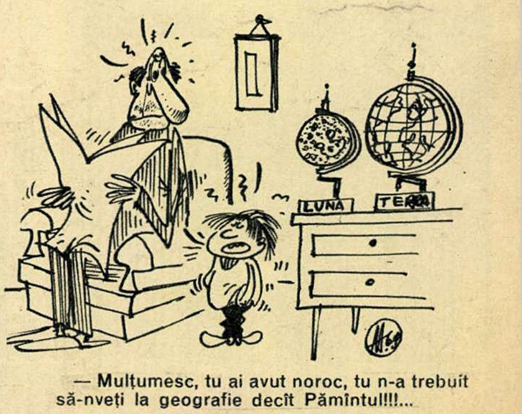

— Mulțumesc, tu ai avut noroc, tu n-a trebuit să-nveți la geografie decît Pămîntul!!!...

NTOLOGIE LIRICĂ

ALEXANDRU MACEDONSKI

(1854—1920)

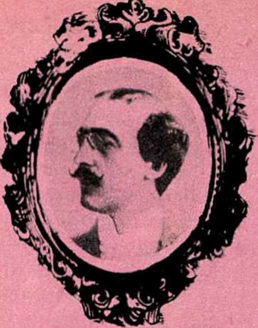

OAPTEA DE MAI

- Fragment -

mai şi încă mă simt tînăr sub înălţimea înstelată...
ılucinat cînd este-auzul, vederea este fermecată;
ıd ce spune firul ierbei, şi văd un cer de aripi plin,
-aşez privind în clarul lunei sub transparenţa atmosferei
-n aeru-mbătat de roze sfidez atingerea durerei
ı cîntece nălucitoare cum sunt candorile de crin.
' feerie a naturei, desfăşură-te în splendoare,
gret suprem al fiecărui, în tainicul minut cînd moare,
indcă tu eşti pentru suflet repaos dulce şi suprem.
' feerie a naturei, vindecătoare de nevroze,
 ne-mbuneşti fără ştiinţă şi ne mîngîi fără să vrem,
gret suprem al fiecărui, desfăşură-te în splendoare
 aer cu parfum de roze şi cîntec de privighetoare.
niţi, privighetoarea cîntă în aeru-mbătat de roze.

Fire romantică, frămîntată, nemulţumită, poetul usturătoarelor poeme antimonarhice, sensibilul cîntăreţ al «nopţilor» («Noapte de Decembrie», «Noapte de mai» etc.). Alexandru Macedonski a cultivat deopotrivă versul liber, dar şi forma fixă a rondelului, îmbogătind limbajul poetic cu forme noi de expresie, favorizînd trecerea poeziei româneşti către o etapă modernă. Numele lui Macedonski este astfel legat de şcoala simbolistă românească. de cenaclul si revista «Literatorul», pe care le fondează şi le animă.

Dintre volumele sale de versuri, amintim: PRIMA VERBA (1872), POEZII (1882), EXCELSIOR (1895), FLORI SACRE (1912).

Fotografia noastră vă prezintă un grup de pionieri români în timpul unui popas de drumeţie. Alte numeroase fotografii care-i înfăţişează pe prietenii lor din diferite ţări ale globului puteţi urmări în paginile 8-9, la rubrica «PRETUTINDENI TRĂIESC COPII ».

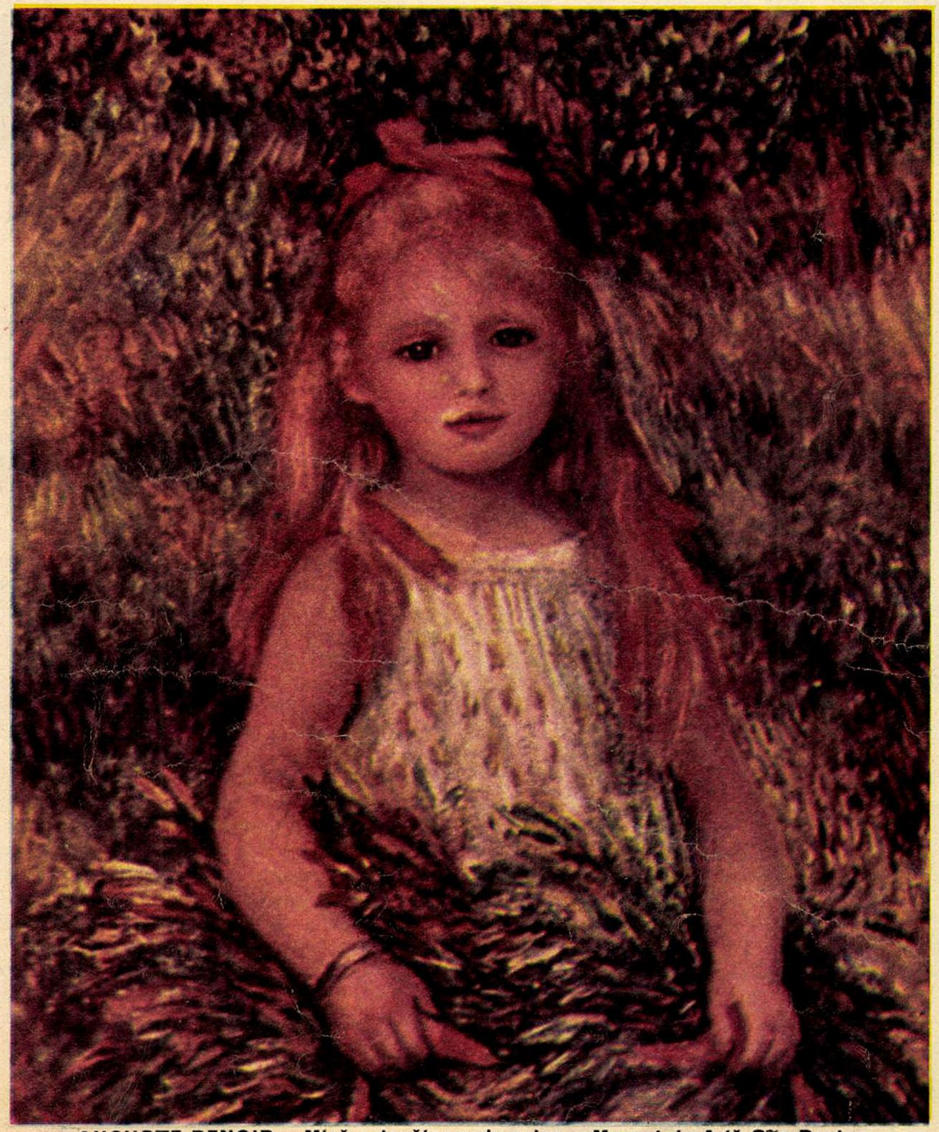

AUGUSTE RENOIR — Mică culegătoare de spice — Muzeul de Artă São Paulo.

AUGUSTE RENOIR

1841
1919

Sînt aproape o sută de ani de atunci. În aprilie 1874, un grup de tineri pictori francezi deschid prima lor expoziţie la Paris, în atelierul fotografului Nadar. Printre cei care expuneau se numărau **Monet, Renoir, Pissarro, Sisley, Cezanne, Degas, Guillaumin, Berthe Morisot.** Tablourile, de un fel cu totul nou faţă de picturile obişnuite din expoziţii, au contrariat, au stîrnit opinii diverse, ba chiar au scandalizat! Pornind de la titlul unui tablou de Monet (reprezenta portul Le Havre sub ceaţa matinală, într-un răsărit de soare), un cronicar i-a ironizat pe pictori, spunîndu-le în derîdere că sînt nişte **«impresionişti».** Denumirea a fost însă luată în serios, chiar de pictorii înşişi şi, astfel, s-a născut **impresionismul,** o nouă viziune picturală care a revoluţionat arta. Fără a lucra după un program rigid, anume stabilit, pictorii aceştia opuneau artei academice, rece, îndepărtată de realitate si de om, o pictură proaspătă, luminoasă, traducînd în culori vii şi echilibrat armonizate propriile lor sentimente şi senzaţii în faţa spectacolului naturii şi al vieţii obişnuite de zi cu zi. Fiecare pictor din acest grup, ca şi pictorii ce s-au alăturat apoi grupului — în Franţa şi în alte părţi — a evoluat în felul său personal, îmbogăţind cu propria experienţă această viziune. Ţinînd seama de toate acestea, se poate spune că pentru impresionişti contează realitatea percepută cu simţurile, în primul rînd cu văzul. Realitatea este pentru ei un rezultat al luminii. Ei înţeleg să redea această realitate cu ajutorul culorilor pure. În tablourile lor totul este colorat, pînă şi umbra, iar culorile pure, aşezate una lîngă alta, se influenţează reciproc.,

Priviţi,de pildă, acest tablou de Renoir: lumina, culorile, armoniile sale oferă ochiului o adevărată sărbătoare.

HORIA HORSIA

ALBUMUL DE ARTĂ „CUTEZĂTORII"

În ce muzee din ţara noastră pot fi văzute tablouri de Renoir?

SERIA A III-A CUPON nr. 2

CHEMAREA MUNȚILOR

BISTRIȚA ȘI ARGEȘUL SE VARSĂ ÎN LOTRU

1

2

Era în vara anului 1966 cînd Bistrița și Argeșul au început să se «verse» în Lotru. Stăvilite de uriașele piepturi de beton și oțel, apele acestor rîuri pline de legende se înscriseseră de acum în constelația de lumini a țării, trimițînd prin arterele ei aeriene șuvoaiele de energii regeneratoare. Constructorii n-aveau însă timp de odihnă. Dinspre munții Lotrului — împărăție a zăpezilor înalte și tîrzii, a vulturilor tineri și-a tăcerii—răzbătea pînă la ei o altă chemare, aceeași chemare spre fapte și mai îndrăznețe și mai temerare. Prin hotărîrea partidului, aici trebuia construit un nou izvor de lumină, cea mai mare hidrocentrală de pe rîurile noastre interioare, a cărei putere să atingă 510 megawați. Constructorii, în număr de sute și mii n-au stat pe gînduri, pornind îndată, cu familiile împreună, spre Lotru. Și, acolo unde nu călcase decît piciorul păstorului sau al vînătorului, la Vidra sau Petrimanu, la Ciunget sau Mănăileasa, începu remontarea barăcilor-dormitor, a acelorași barăci-grădiniță și barăci dispensar. Constructorii își remontau orășelele lor nomade cu aerul firesc al celor ce și-au ales un destin și-i rămîn toată viața credincioși.

Dar venind pe Lotru, Pavel Oțet, Alexandru
Farcaș, Nicolae Vizitiu și atîția alții, n-aduce
cu ei, în sticle, doar apa limpede a Bistriței
Argeșului pentru a o vărsa în Lotru ca un simb
al destinelor viitoare comune a acestor a
n-aduceau doar măiestria înaltă însușită
aceste șantiere ci, mai presus de toate, tradi
muncii eroice, a bărbăției și cutezanței c
caracterizează pe comuniști, hotărîrea lor n
strămutată de a traduce în fapte încă o porun
a partidului, a patriei socialiste. Iar în valiz
lor — uniformele cu însemnul de brigadier,
coperite de glorie pe primele șantiere naționa
ale tineretului de la Bumbești-Livezeni, Salv
Vișeu, Hunedoara etc. Privindu-le așa, decol
rate de soare, de ploaie, de ninsoare și de tim
uniformele acestea le amintește vîrsta tinere
fragede la care le-au îmbrăcat, entuziasm
nealterat, cutezanța la care vor trebui să apele
atît de des și aici în Munții Lotrului.

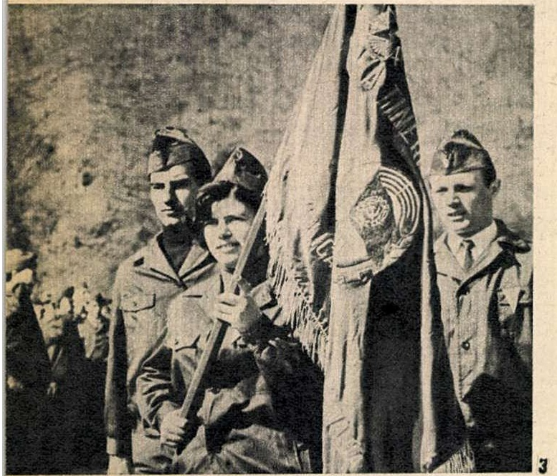

3

4

PÎINE ȘI ELICOPTER

Cei dintîi care au sosit în munți au fost, d
fapt, geologii și minerii. Se numărau printre
Eugen Drăgan, Ștefania Rotaru, Dumitru Bot
Dumitru Pătrășcanu, Sabin Gane. Aveau m
siunea de a prospecta terenul, de a-i stabi
conformația, de a sonda adîncurile, pentru
pune în mîinile constructorilor lui toate datel
necesare, toate tainele pe care le închid în tăce
rea lor de cremene aceste locuri sălbatice. Misiu
nea geologilor-alpiniști era nu numai grea
pretențioasă — de datele științifice furnizate d
ei depinzînd întreaga construcție—dar ea s
cerea totodată încheiată într-un timp record
În luna octombrie, cînd timpul frumos se pre
lungea încă pe întinsele șesuri ale țării, în Munț
Lotrului începuse să ningă. În decembrie, ză
pada trecea de doi metri. Drumurile greu acce
sibile chiar și vara deveneau acum impracti
cabile. Geologii și minerii rămăseseră «prinși
în zona numită Vidra, unde se va ridica baraju
Legăturile terestre cu baza, situată la circ
40 km, erau imposibile. Singura cale a rămas ce
a elicopterului. El a venit deasupra lor, cu dis
poziția de a-i îmbarca pe «naufragiații zăpezilor
si a-i readuce la bază. Hotărîrea aveau s-o i
însă minerii și geologii. Comuniștii din acest
echipe s-au adunat într-o «operativă» pentr
a decide. Și hotărîrea lor unanimă, la care a
subscris fără rezerve și tinerii utecișți, toți ce
prezenți aici, a fost de a nu-și părăsi locul d

uncă pînă la terminarea misiunii. Și au răspuns loților de pe elicopter: «În locul scărilor pe are ne-ați invitat să urcăm la bord, să ne lansați ai bine pîine». Și în zilele următoare, timp de o nă cît a durat înzăpezirea, elicopterul parașuta fiecare dimineață, în Munții Lotrului, alimente pîine proaspătă pentru cei rămași la datorie.

MUNTII ÎȘI ÎMPRUMUTĂ NUME

Cam tot atunci, cînd viața șantierului intra în repturile sale depline, cînd coloniile căpătaeră deja înfățișarea unor orășele alpine, așeate sub poala pădurilor de brazi, în ozonul puernic al înălțimilor, s-a născut aici și primul opil. Evenimentul s-a petrecut în casa minerului Nicula Nicolae.

— Cum să-i punem numele? a întrebat tatăl.

— Trebuie să-i găsim unul frumos, a răspuns nama. Dar «problema» nu-i interesa numai pe i, ci întreaga colonie, pentru că acești oameni i munților, care sînt constructorii, se solidarizează într-o familie uriașă, devenind părtași comuni la bine și la rău, își împărtășesc între i și bucuriile, dar și necazurile. Și careva dintre ceștia, nu se mai știe cine, a propus:

— Să-i dăm numele munților pe care îi vom supune.

Si i s-a spus Lotreanu.

De atunci, pe acest șantier s-au născut peste 500 de copii, o adevărată generație de viitori constructori ce vor continua la cotele si mai înalte ale schelelor României socialiste ceea ce au început părinții lor. Dintre ei mulți poartă numele de împrumut ale munților și apelor.

«PAROLA DIN ADÎNCURI»

Pînă atunci însă, constructorii de azi, unii mai în vîrstă, alții îmbrăcînd acum pentru întîia oară uniformele albastre de brigadieri pe acest șantier — declarat Șantier național al tineretului — își fac eroic datoria. Barajul, care va avea în final un volum de 3 546 000 m c anrocamente și care va stăvili peste 300 000 m c de apă, a început să se înalțe, galeriile subterane în lungime de sute de kilometri — viitoare albii ale Lotrului, pe care va circula șuvoiul de apă de la lacul de acumulare spre turbinele uzinei, se apropie și ele de sfîrșit. La săparea uneia dintre ele s-a petrecut nu de mult o faptă deosebită, cunoscută pe șantier sub denumirea de «parola din adîncuri». Despre ce este vorba? Organizația de partid din sectorul Mănăileasa-Priză și Mănăileasa-Rudăreasa hotărîse să se depună toate eforturile pentru străpungerea înainte de termen a unui tronson din galerie, care atrăgea după sine succese în lanț la toate punctele de lucru. Tinerii brigadieri din brigăzile lui Teodor Gîrlea, Neagu Radu și Constantin Sava, alături de comuniști, de ceilalți constructori, au stabilit momentul întîlnirii între echipele ce veneau din sensuri opuse, cu 15 zile mai repede decît prevederea graficului. Făcînd apel la toate cunoștințele lor de mineri, la toată abnegația și entuziasmul lor, brigadierii și-au respectat cuvîntul. Pentru că altfel nici nu se putea.

Constructorii n-au împrumutat numai numele munților, ci și tăria, neclintirea lor în hotărîrile luate.

ROMULUS LAL

1. Brigadiera Maria Vicol
2. Dumitru Antoci, comandantul brigăzii centrală subterană
3. Începe o nouă zi de muncă
4. Careul brigăzii naționale de tineret

REPORTER
CLUB
CUTEZĂTORII

În vizită la CĂUTĂTORII de COMORI

Nu de mult, elevii și pionierii **Școlii generale nr. 10** din **Focșani** au deschis o expoziție deosebit de interesantă, rezultat al acțiunii «Căutătorii de comori» inițiată de către Consiliul Național al Organizației pionierilor. Expoziția lor, care s-a bucurat de mult succes, a primit și vizita unor oaspeți sosiți din întreaga țară: șefii comisiilor cultural-artistice ale Consiliilor județene ale organizației pionierilor. Iată instantanee surprinse cu acest prilej:

Fotoreportaj de pionierul GABRIEL DULCU
Cercul foto, Casa pionierilor, Focșani

1. Colecția numismatică este studiată cu atenție.
2. Oaspeții își fac însemnări.

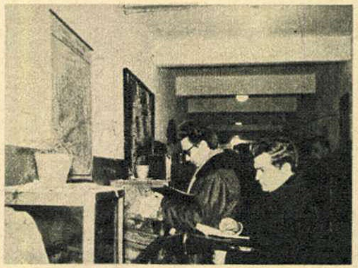

DE LA LEGENDĂ, LA REALITATE

«Spune o poveste veche că pe timpuri ar fi fost pe meleagurile unde azi se întinde Cîmpulung Moldovenesc un balaur rău și fioros, cum numai balaurii pot să fie. Spun bătrînii, care și ei aflaseră de la bunicii lor, că ar fi fost acest balaur mare cît un munte, cu o falcă-n cer și una-n pămînt...»

Așa începe legenda orașului Cîmpulung Moldovenesc, o poveste despre un balaur fioros, răpus de un voinic, pe nume Hălăuceanu.

Așa începe și filmul tehnicolor (pe 16 mm), «Legenda Cîmpulungului», la care lucrează în prezent secția de animație a cineclubului «Cutezătorii» distins cu «Marele premiu» la festivalul cinecluburilor pionierești - Sibiu, 1969. Pentru a fi în concordanță cu legenda, pentru a crea un aspect legat de creația populară, se folosește o tehnică deosebită: peste pînza de sac sînt suprapuse pete de culoare din hîrtie colorată. Filmul, la care lucrează mai mult de 20 de elevi se află acum la ultimele secvențe. Așadar, în curînd, filmul: «Legenda Cîmpulungului».

Corespondent special,
ȘTEFAN TIȚĂ —
Școala generală nr. 4,
Cîmpulung Moldovenesc

S T
T R
A

● Casa înălțată în cîteva... minute ● Meniu bogat, servire promptă! ● Mai iute decît iepurele!

În parcul Trivale, rîsetele, zumzetul se sting deodată. Cineva spune: start! și, deîndată copiii se grăbesc spre echipajul din care fac parte.

ÎN ISCUSINȚĂ ȘI ÎNDEMÎNARE

Se apucă cu seriozitate, cu pasiune de lucru. Cine va înălța cel mai repede cortul? Care echipaj, dintre cele prezente la întrecere, va pregăti meniul cel mai bogat și mai gustos? Care dintre ei se vor dovedi cei mai ... iuți de picior? Iată întrebări la care au răspuns, zilele acestea, în mod practic, copiii din mai multe școli din Pitești. Cum s-ar zice, avanpremieră la... vacanța de vară.

Corespondent special, MIRCEA PLÎNGĂU, Pitești

CONVORBIRILE REPORTERULUI PIX

... care vă propune azi o întrecere originală !

Am mulți prieteni care-mi scriu cu regularitate Sînt însă cazuri cînd parcurg file întregi pînă să aflu că, de pildă, a avut loc o oarecare adunare.

«Dacă scrisoarea este mai lungă, am șanse să obțin mai multe puncte?» **m-a întrebat fără ocol un corespondent. Și-atunci am înțeles că probabil mai sînt copii care cred că mulțimea cuvintelor hotărăște calificarea, aprecierea.**

Nu vreau să vă amintesc de Caragiale, despre care știți cu toții cît de mult muncea pe manuscris ca să se exprime cît mai concis, sau despre Eminescu care spunea că «E ușor a scrie versuri / Cînd nimic nu ai a spune». **Vreau doar să vă asigur că cele mai apreciate corespondențe primite pînă acum la Clubul nostru au fost... scurte. De aceea, m-am gîndit să vă propun o mică întrecere: care dintre voi va reuși să-mi trimită cea mai interesantă corespondență de numai 5—10 rînduri?**

REPORTERUL PIX

PRIMUL IN CLASAMENT

«Dragă reportere Pix, pentru că mulți copii m-au rugat să le trimit fotografia mea (peste 60), iar unii mă cred... fată (probabil din pricina semnăturii Gabi), **te rog să publici această poză, însoțită de urările mele de succes la învățătură tuturor prietenilor din țară.»**

GABRIEL BURJAN,
Miercurea Ciuc

După cum vezi, Gabriele, ți-am îndeplinit rugămintea. Dar nu atît din motivele expuse de tine, cît din dorința de a te prezenta membrilor clubului nostru în calitatea ta de primul în clasamentul concursului «**Rozetele cutezătorii» (ai totalizat pînă acum 43 puncte). Atenție, însă! Mulți alți corespondenți se străduiesc să te ajungă!**

Pix

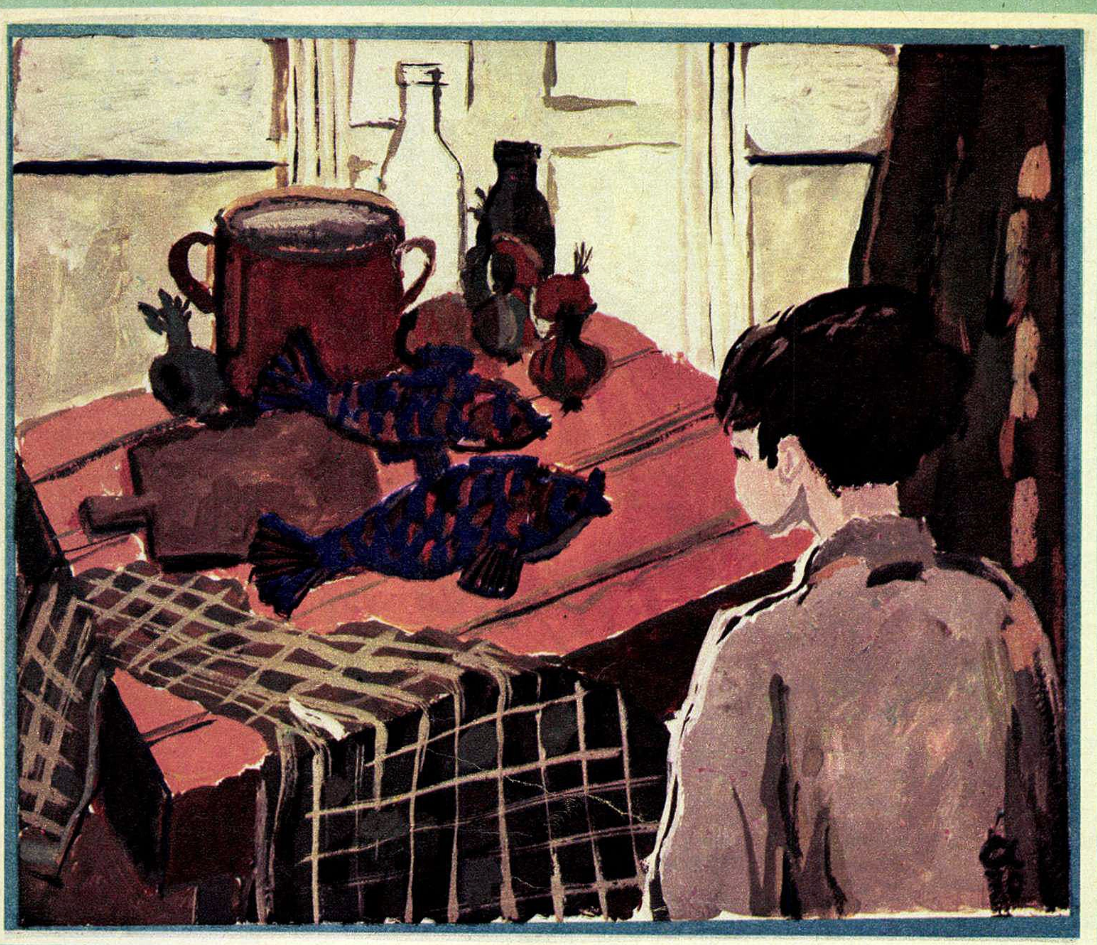

POVESTEA PRINȚULUI

de **VLADIMIR COLIN**

Povestea asta e cea mai adevărată din cîte mi s-au întîmplat vreodată, așa că rog să mi se dea crezare, măcar pînă se aduc probe contrare. E o poveste în care găsești o ditamai minunea și doi pești. De fapt, chiar de la pești pornește, că mama nu mai poate după pește și, cum sosesc la vreo Alimentară (ba importați, ba de la noi din țară) ne pomenim că ni-i și dă la masă.

Bun! Vine mama deci azi bucuroasă cu niște pești cum nici n-am mai văzut, prinși cică-n Golful Persic. Se ascut cuțitele și, cînd să mi-l despice pe cel dintîi, cu solzi cît niște arșice, odată-l văd că mișcă din urechi (un obicei urît, deși străvechi) și îmi șoptește printre dinți:

— Dacă ne scapi, te facem print.

Da, cei doi pești aduși din piață!

— Mă, lasă-te de garagață, i-am spus, dar frate-său (sau ce-o fi fost) a stăruit și el:

— De ce ești prost? Păi ce-ți propunem e s-adopți o tehnică din «O mie și una de nopți»... Măcar pe astea sper că le-ai citit?

Acum, ce mi-a dat mie de gîndit era că mama nu părea s-audă și robotea senină, pe lîng-o caracudă.

— Mă, voi vorbiți serios? am întrebat.

Și amîndoi au dat din bot și mi-au răspuns:

— Serios de tot.

Vedeți, nu mai fusesem print decît prin clasa-ntîi, în Mehedinți, la o serbare de sfîrșit de an, cînd se îmbolnăvise unul, Dan, și-am fost eu prinț în locul lui pentru un minut, că rolul era scurt și foarte mut. Ce să vă spun? A fost o încîntare. Fără să fac nici o mișcare și fără să-mi bat capu-n nici un fel eram grozav și cel mai cel. Așa că n-am mai zăbovit și-am spus încet, dar deslușit:

— În regulă, băieți, vă scap de ciorbă! Dar, mă-nțelegeți, vreau să n-avem vorbă...

— Ce vorbă, dom'le?... Gata, s-a făcut. Ești ca și prinț.

Bun, ce să mai discut? Cum mama căuta ceva-n cămară, țuști! am zbughit-o jos pe scară cu cei doi pești (care dădeau din coadă) și m-am aflat curînd pe-a doua stradă.

— Măria Ta, a zis întîiul pește, acum fă-ne hatîrul și te-oprește.

Cum să reziști la vorba bună? M-am oprit să văd ce-are să spună, dar chiar atunci s-a ivit Ionel, s-a zgîit la mine nițel și-apoi s-a înclinat pîn-la pămînt, de-am zis c-o să rămînă frînt. Dar s-a-ndreptat pe dată și-a rostit:

— Ce poruncește prințul meu iubit?

Zău, parcă încă nu-mi venea să cred, că (uite) de la a la zed, făgăduiala straniilor pești se-ndeplinea întocmai ca-n povești.

— Așteaptă dumneata... hm!... mai încolo, dorim o clipă să rămînem solo. Te vom chema la timpul potrivit.

Supus, Ionel s-a ploconit și a făcut stînga-mprejur mai mîndru decît un majur, iar peștii mi-au șoptit acolo-n stradă:

— Voiai o dovadă? Poftim. Măria Ta, noi nu mințim... Acum, ca să ne scapi cu totul, ajută-ne să practicăm înotul.

— Înotul?... Să vedem. Păi, știu și eu... să vă dau drumu-n Herăstrău?

— Unde poftești, dar mai degrabă, că nu ne vedem capul de-atîta treabă.

Chemat de mine printr-un semn, Ionel a venit bucuros. Solemn, l-am întrebat:

— Ai bani la tine?

— Am. Mama m-a trimis să iau măsline.

— S-aștepte. Mai întîi, îmi pare rău, dar mergem amîndoi la Herăstrău.

— Prea bine, a răspuns Ionel, vasal cinstit și plin de zel.

Și ne-am urcat în autobuz, unde un taxator ursuz i-a dat bilete și-apoi rest, în timp ce eu tăceam, modest. Dar peste-o clipă m-a văzut, a șoptit uluit: «De necrezut!» și a țîșnit vioi ca un obuz, răcnind:

— Un prinț în autobuz! Tovarăși călători, pe-onoarea mea, se află printre noi un prinț sadea, ocupă singur toată banca!

Atunci, dacă tot aflaseră, le-am spus ocrotitor:

— Bonjur, popor. O, nu vă obosiți... Mi-ajunge-o bancă, două... cinci...

Toți se zgîiau la mine fericiți, uitînd de stații și traseu, iar unu-a zis:

— E-o piesă de muzeu!

— Da, pare autentic, a mai spus o dată. De-unde-o fi adus?

— Iertati-mă, a întrebat și-un domn bătrîn. Sînteți un exponat?

Firește, m-au cam plictisit și (pentru-o clipă) m-am gîndit să-i dau poruncă bravului Ionel să-i scuture așa cum știe el, dar fortele fiind cam inegale m-am hotărît să nu mai zic nimic. Peștii tăceau și ei chitic. Atuncea, de m-am amărît și-ntr-un tîrziu, cu chiu cu vai, am coborît.

— Tăceti, ai, peștilor? am zis.

Doar că Ionel, ca deșteptat din vis, se uită buimăcit la mine.

— Mă, eu m-am dus după măsline și unde naiba am ajuns?

— Ce vorbă-i asta? De ajuns! Ești totuși lîngă prințul tău...

— Prinț? Te-ai prostit. Sîntem la Herăstrău...

Mă uit la pești. Vai, amîndoi, din Golful Persic pînă-la noi au rezistat ce-au rezistat, și uite că li s-a-nfundat. Cînd să pornească iar înot, sărmanii au murit de tot.

— Hai, s-a făcut tîrziu, a zis Ionel.

Și ne întoarcem frumușel, și știu că nu-i nici o scofală să faci pe prințul. Ba-i chiar aiureală! Pe scenă, treacă-meargă, dar în viață ți-e și rușine: semeni cu-o paiață.

În autobuz mă simt alt om și nu mai am nici un simptom c-aș fi cumva mai breaz, cu stea în frunte...

Și, vreți să vă mai spun ceva? E tare bine că-i așa!

Desen de **GHEORGHE ANGHEL**

Doi poeți
francezi
în traducerea
lui
VASILE NICOLESCU

Supervielle

Antilopa

Atît de fin e capu-i că plutește
Prin slava zilei fără moarte
Încît ducînd tot ceru-n coarne
Jivini o cată de departe.
Purtînd pe frunte protectoare
Fărîma asta de minune
Cînd trece-n juru-i tot tresare.
Semețul leu ca o nălucă
De spaimă fuge unde apucă.
Și bufnița înfricoșată
În bezna groasă se îngroapă
Iar șarpele gata să muște
Stă blînd împresurat de muște.
Cînd antilopa vede-un tigru
Curaj îi dă și echilibru.
Disprețuind izbînzile ușoare
Ea și-a ales văzduhul din cărare.

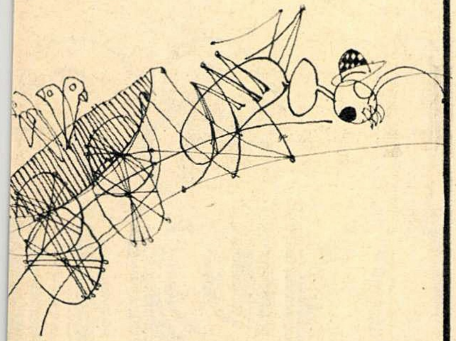

Robert Desnos

Furnica

O furnică lungă de-un stînjen
Cu-o borsalină cît roata pe cap,
Asta zău, nu există, zău nu există.
O furnică trăgînd la un car
Plin de pinguini și canari.
Asta zău, nu există, zău nu există.
O furnică vorbind franțuzește,
Și latinește, și javenește.
Asta zău, nu există, zău nu există.
Și de ce nu?

William Saroyan

În biblioteca publică

(fragment)

Cînd cei doi copii pășiră în modesta dar impresionanta clădire, se pomeniră într-o zonă de profundă și aproape înfricoșătoare tăcere. Părea că pînă și pereții deveniseră muți, și dușumelele, și mesele, ca și cum tăcerea înghițise totul în clădire. Erau acolo oameni bătrîni care citeau gazeta. Erau filozofii orașului. Erau băieți și fete de liceu care se documentau, dar cu toții păstrau tăcere, pentru că toți căutau înțelepciunea. Erau aplecați pe cărți. Se străduiau să afle. Lionel nu numai că vorbea în șoaptă, ci și mergea în vîrful picioarelor. I se părea că trebuie să vorbească în șoaptă din respect pentru cărți, nu din considerație pentru cititori. Ulysses pășea în urma lui, tot în vîrful picioarelor, și amîndoi explorară biblioteca, descoperind fiecare tot felul de comori: Lionel — cărți și Ulysses — oameni. Lionel nu citea cărți și nu venise la biblioteca publică să ia de acolo vreuna pentru el. Îi plăcea numai să le privească — mii de cărți. Arătă cu degetul prietenului său un rînd întreg de cărți așezate pe un raft, șoptindu-i:

— Vezi toate astea — și celelalte. Si celelalte. Uite una roșie — și cele de colo. Și colo una verde. Cîte și cîte!

Pînă la urmă, doamna Gallagher. bătrîna bibliotecară, observă pe cei doi băieți și veni la ei. Ea însă nu șoptea. Vorbea cu glas tare, parcă nu s-ar fi aflat într-o bibliotecă, lucru care îl tulbură pe Lionel și făcu pe cîțiva cititori să ridice ochii de pe paginile cărților.

— Ce cauți, băiețelule? întrebă doamna Gallagher pe Lionel.

— Cărți, șopti încetișor Lionel.

— Și care anume cărți? întrebă iar bibliotecara.

— Pe toate, răspunse Lionel.

— Pe toate? repetă bibliotecara. Cum vine asta? Nu poți împrumuta mai mult de patru cărți pe un abonament.

— Nu vreau să împrumut nici una, spuse Lionel.

— Atunci ce dumnezeu vrei cu ele? spuse bibliotecara.

— Vreau numai să mă uit la ele, spuse Lionel.

— Să te uiți la ele? se miră bibliotecara. Biblioteca publică nu-i făcută pentru asta. Poți să te uiți **în** ele, poți să te uiți **la** pozele din ele, dar nu mă dumiresc de ce-i fi vrînd să te uiți la ele pe dinafară?

— Îmi place să mă uit la ele, șopti Lionel; nu-i voie?

— Ei, făcu bibliotecara, doar nu este nici un regulament care să se opună. Se uită la Ulysses. Și el, cine-i? întrebă.

— E Ulysses, spuse Lionel. Nu știe să citească.

— Și tu știi? se întoarse bibliotecara spre Lionel.

— Nu, mărturisi Lionel, dar nici el nu știe. De aceea sîntem prieteni. E singurul care nu știe să citească dintre toți băieții pe care-i cunosc.

Bătrîna bibliotecară privi o clipă la cei doi prieteni și în sinea ei rosti ceva care aducea mai mult cu un fel de blestem hazliu. Era ceva cu totul nou în lunga ei experiență la biblioteca publică. Ei, poate-i mai bine că nu știi să citești. Eu știu să citesc. De șaizeci de ani citesc și citesc la cărți și nu mi se pare că asta a schimbat mare lucru. Ei, și-acum plimbați-vă și uitați-vă la cărți cît poftiți.

— Da, doamnă, spuse Lionel.

Cei doi prieteni plecară mai departe, pășind în împărății și mai pline de mister și de aventură. Lionel mereu îi tot arăta cu degetul cărți lui Ulysses.

— Vezi? spunea el. Uite pe cele de colo. Și pe celelalte. Toate-s cărți, Ulysses. Se opri o clipă gîndindu-se. Ce-o fi spunînd în toate cărțile astea? Și arătă spre vreo cinci rafturi pline. Toate de aici, spuse el, oare ce-o fi spunînd în ele? La sfîrșit descoperi o carte care arăta foarte frumoasă pe dinafară. Avea coperta verde ca iarba proaspătă. Și asta, cît e de frumoasă, Ulysses, șopti el.

Cam speriat de cele ce făcea, Lionel trase cartea din raft, o ținu în mînă o clipă, apoi o deschise. Uite, Ulysses! spuse el. O carte! Asta-i! Vezi! Aici înăuntru spune despre ceva. Arătă apoi cu degetul ceva pe rîndurile tipărite. Asta-i un A, spuse el. Și dincoace mai este un A. Iar aici este altă literă. Asta nu știu ce-i. Fiecare literă e altfel, Ulysses, și fiecare cuvînt e altfel. Oftă și privi în jur la sumedenia de cărți. Nu cred că voi învăța vreodată să citesc, spuse el; dar tare mi-ar fi plăcut să știu ce spun ele acolo înăuntru. Uite aici o poză, urmă el. Aici e poza unei fete. O vezi? Drăguță, nu-i așa? Întoarse mai multe pagini și vorbi iar. Vezi? Tot litere și cuvinte mereu, pînă la sfîrșitul cărții. Aceasta-i biblioteca publică, Ulysses, spuse el. Peste tot numai cărți. Se uită cu un fel de evlavie la tipăritura cărții, murmurînd singur, de parcă ar fi încercat să citească. Clătină apoi din cap. Nu poți ști ce spune o carte, Ulysses, decît atunci cînd știi să citești... și eu nu știu să citesc, sfîrși el.

Închise încet cartea, o puse la loc și cei doi prieteni ieșiră împreună din bibliotecă în vîrful picioarelor. Afară, Ulysses prinse a tropăi pe călcîie, deoarece se simțea bine și i se părea că învățase ceva nou.

În româneste de
PROFIRA si TEODORA SADOVEANU

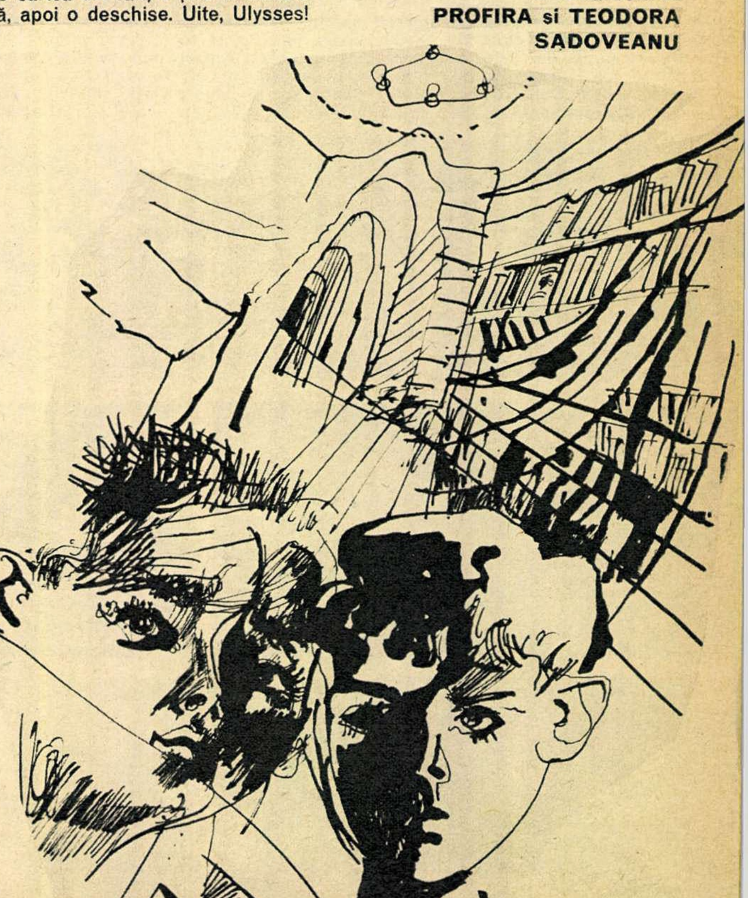

Desen de **PUSZTAI PETER**

UN MILIARD DE PRIETENI

PRE-TU-TIN-DENI TRĂIESC COPII

Pe planeta noastră trăiesc astăzi un miliard de copii. Un miliard de prieteni necunoscuți. Cu toate că modul de viață, obiceiurile, portul și tradițiile acestor copii se deosebesc de la o țară la altă, de la o regiune a pămîntului la alta, toți se bucură de același Soare, care-și dăruiește generos căldura, lumina.

În paginile de față ne-am propus să vă prezentăm cîteva aspecte din viața prietenilor voștri necunoscuți din diferite regiuni ale globului.

Iată cîțiva copii din republica *Panama*. Sînt prieteni nedespărțiți și pot fi găsiți împreună atît la școală, întrajutorîndu-se la învățătură, cît și la joacă (foto 1).

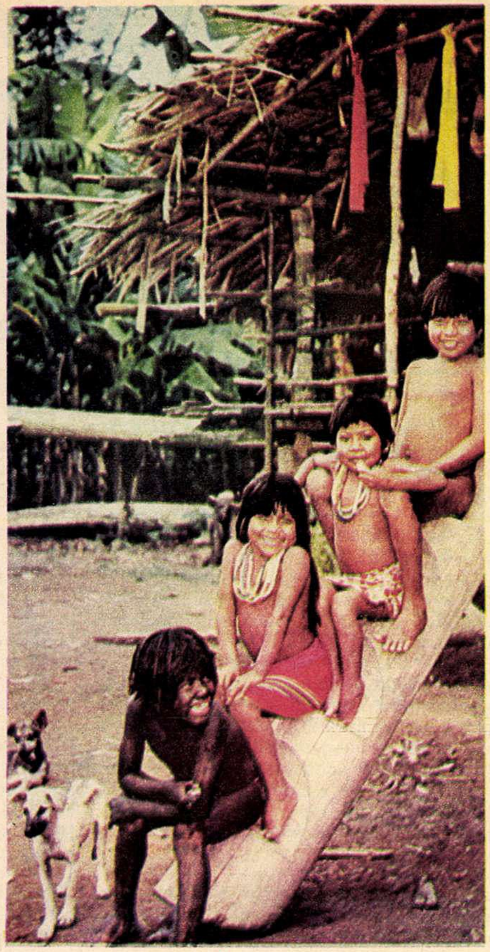
1

Dacă pentru mulți dintre copiii lumii fotbalul este considerat sportul nr. 1, în *Portugalia* pe acest loc se clasează «coridda». Încă de mici, copiii se antrenează pentru viitoarele spectacole din arenă. Pe terenurile special amenajate pentru ei, micii toreadori învață să-și învingă adversarii (foto 2).

Pentru copiii din localitatea franceză *Estables* (Loire) duminicile sînt cel mai bun mijloc de a petrece întreaga zi în aer liber. Organizîndu-se în grupuri, ei pleacă cu caprele pe pajiștile din apropierea satului și în timp ce acestea pasc liniștite, ei se joacă pînă pe înserat (foto 3).

În timpul vacanțelor, cărările pădurilor și luncile de pe malurile lacurilor din apropierea orașului *Sverdlovsk* (U.R.S.S.) sînt «asaltate» de pionieri (foto 4).

Această fetiță din *Lome* (Togo) trebuie să asigure apa pentru întreaga familie cărînd-o cu carafa de la fîntîna satului. Totodată ea nu-și poate neglija fratele pe

2

3

4

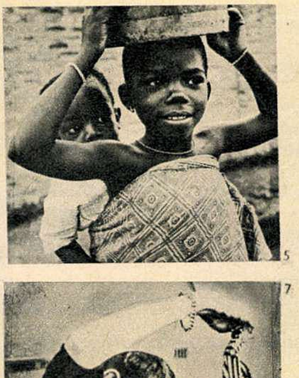
5

6

7

8

10

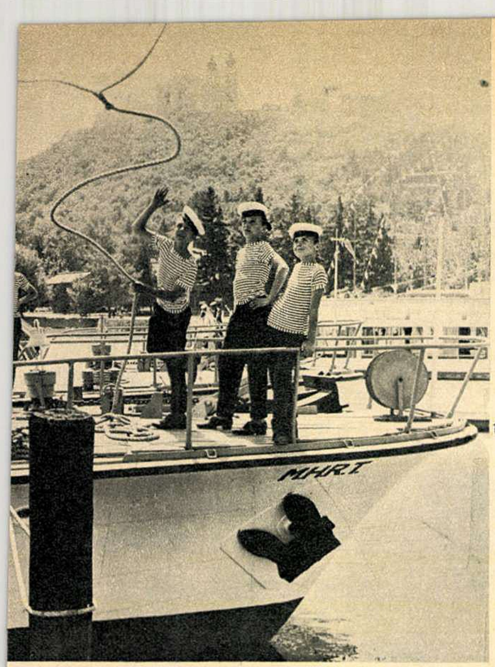

12

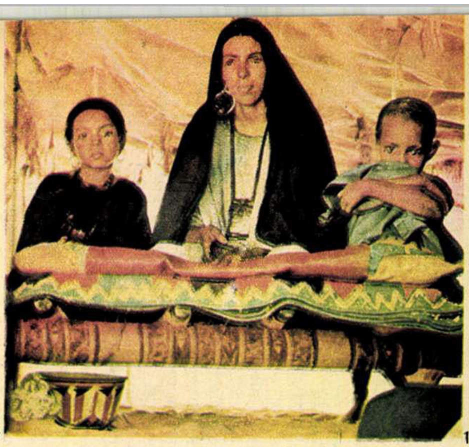

13

14

15

Asemenea părinților lor, copiii din preajma *golfului Persic* construiesc mici corăbii pe care atunci cînd vor fi mari le vor construi în mărime naturală (foto 15).

trebuie să-l poarte în
are (foto 5).
ntru început, micii pic-
din localitatea *Accra*
ana) mînuiesc culorile
egetele. Și operațiunea
sta se pare că nu le
de loc indiferentă (foto

Suedia, fiecare elev din
a a VII-a participă la
patru ore «practice»
săptămînă. Nici băieții
lipsesc de la aceste ore
e vorba de așa-numi-
treburi gospodărești
fetelor. Iată un aspect
a o asemenea oră, la
din școlile orașului
ckholm (foto 7).
ărbătorile tradiționale din
la *Bali* sînt așteptate cu
res și de copii. În zilele
acestea au loc, ei îm-
că frumoasele costume
care generații de-a rîndul
u purtat părinții, bunicii
trăbunicii lor (foto 8)

În Amazonia secolului XX copiii din triburile de indieni mai sînt încă tatuați (foto 9).

Londra — orașul cu cele mai multe muzee din Anglia. În timpul liber copiii le vizitează dornici de a-și îmbogăți cunoștințele. Pentru aceasta, ghizii de la «British Muzeum», mai ales, trebuie să aibă multă răbdare pentru a da răspuns numeroaselor întrebări puse de copii (foto 10).

Balatonul este unul dintre locurile de agrement mult îndrăgite de către copiii din R.P. Ungară. Viitorii călători peste mări și oceane iau aici primele lecții de navigație (foto 11).

În tundra canadiană, unde lacurile sînt înghețate aproape 8 luni din an, copiii merg deseori cu părinții lor pentru a învăța cum să pescuiască la copcă (foto 12).

Copiii tuaregilor — cei mai vechi locuitori ai *Saharei* — sînt educați de mama lor pînă la 8 ani. Mama este aceea care-i învață să scrie, să citească, să cînte, să prepare mîncăruri, să întindă și să strîngă cortul precum și să păstreze apa și alimentele în condiții de climă existente în deșert (foto 13).

Copiii negrilor din insulele *Antile* învață de mici cum să cultive și să recolteze trestia de zahăr (foto 14). Străbunicii acestor copii au fost aduși de spanioli ca sclavi din Africa pentru a îngriji culturile de trestie de zahăr.

PENTRU TOȚI PARTICIPANȚII LA CONCURSUL DE DESENE «MERIDIANELE PRIETENIEI»

UNICEF

— La cererea generală, termenul de desfășurare al concursului se prelungește pînă la data de 30 mai a.c.

— Participanții, apelînd din plin la propria lor fantezie, cît și la izvoare documentare, pot trimite unul sau mai multe desene, executate în 4 culori (portrete, compoziții peisaje etc.).

— Tematica concursului este: PRIETENIA PENTRU COPIII DIN ÎNTREAGA LUME

— Pentru amănunte recitiți numerele 12 și 15 ale revistei «Cutezătorii».

16

În *Japonia*, patria celebrei *sakura* (floarea de cireș), cultura orezului se face de milenii. Pentru a cunoaște de mici tehnica plantării orezului, copiii vizitează deseori orezăriile unde primesc primele noțiuni legate de această ocupație (foto 16).

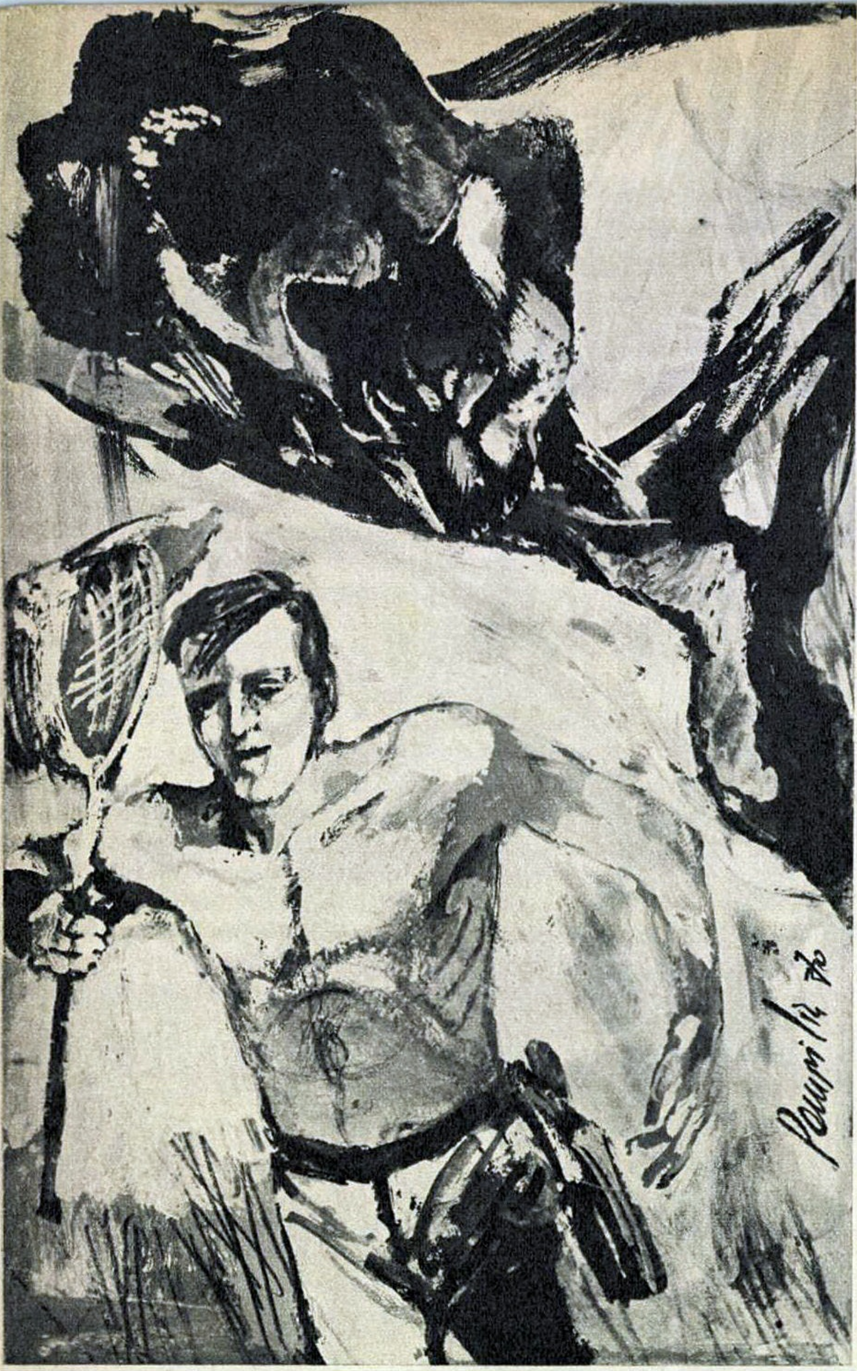

Aurelian Popescu Gorj, fostul elev al marelui entomolog Aristide Caradja, este unul dintre pasionații colecționari ai acestor viețuitoare, încă de pe cînd era elev. Astăzi, Dr. Popescu Gorj conduce secția de Entomologie a Muzeului Grigore Antipa din București. În anul 1967 a făcut o călătorie de 3 luni în Brazilia, unde a colecționat cu pasiune tot ce se referea la domeniul său de activitate. Cu acest prilej el a adunat și clasificat peste 3 000 de fluturi și 300 de coleoptere precum și numeroase alte insecte pe care le-a donat Muzeului «Grigore Antipa» din Capitală. Vă prezentăm cîteva impresii din călătoria sa.

CU FILEUL PRIN PADURILE BRAZILIEI

MICRO ENCICLOPEDIE

ziliene
bogată
bătută a
de Trop
Brazilia
getație
lumea
voltă în
condiții,
adevăra
în care
țuitoare
și colo
alte păr
În fr
ruja —
relui po

lele m
perite
din apr
lipsesc
nani, d
minuna
cu flori
care ui
am ca
ales în
insecte
ale căr
cu totu
Numa
rilor **sf**
de iuți,
km/oră

este însă cea mai
și variată. Fiind stră-
atît de Ecuator cît și
icul Capricornului,
dispune de o ve-
luxuriantă în care
insectelor se dez-
cele mai prielnice
, ele constituind o
ită lume de basm
pot fi observate vie-
cu forme, mărimi
rit rar întîlnite prin
ți ale globului.
umoasa insulă Gua-
din vecinătatea ma-
rt Santos — la poa-
arilor dealuri aco-
de păduri tropicale.
ropierea cărora nu
plantațiile de ba-
e ananas si mai ales
ații arbori Hybiscus
le lor roșii și galbene,
mesc prin frumusețe,
apturat ziua și mai
amurg, numeroase
și îndeosebi fluturi,
or particularități sînt
l deosebite.
ai din grupul flutu-
inx, fluturi extrem
, care zboară cu 70
, am reușit să colecționez peste 40 de specii. Printre aceștia se află marele sfinx **Cocytius cluentius** a cărui trompă desfășurată atinge pînă la 25 cm lungime, pe care acum il puteți admira și voi la muzeu.

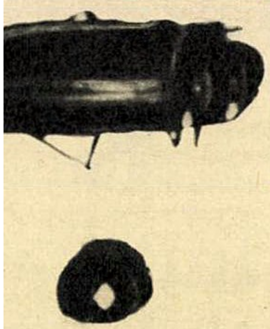

Heliconiidele, fluturi foarte divers colorați în nuanțe vii de roșu, roz, verde sau albastru, reliefate de un fond negru, cărămiziu, iar uneori cu porțiuni complet transparente, sînt niște adevărate tricoloruri zburătoare, care saltă în lumina soarelui, deasupra tufișurilor. Cînd se așază pe flori sau pe frunzele diferitelor plante, sînt atît de perfect camuflați încît cu greu mai pot fi deosebiți de mediul înconjurător. Toate aceste adaptări de forme și culori le servesc pentru a se apăra de numeroșii dușmani care în aceste locuri îi pîndesc la tot pasul.

Diverși gîndaci brazilieni (în mijloc gîndacul elefant).

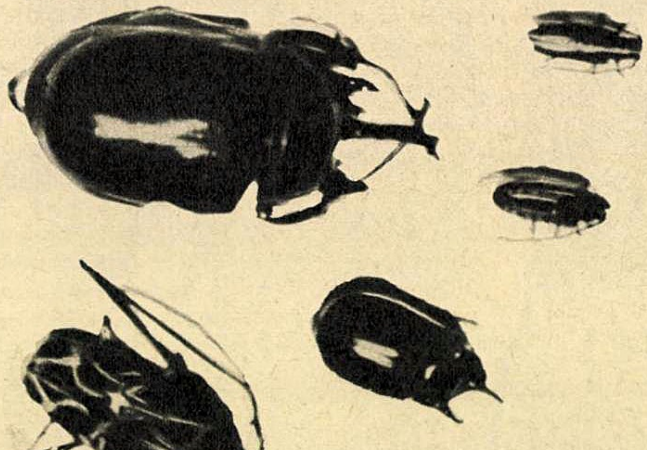

În apropiere de São Paulo, spre seară am putut captura cîteva exemplare din frumoasele specii de de **Brassolidae** (fluturi cap de bufniță) care atunci cînd sînt urmăriți de vreun dușman, se așază pe liane sau alte plante, întorcîndu-se cu capul în jos, mișcînd ritmic din aripi. Aripile posterioare ale acestor fluturi au în mijlocul lor două pete mari înconjurate de o aureolă, ca un iris ce înconjoară pupila unui ochi, imitînd într-o manieră foarte bizară, un cap de bufniță. De aici le vine și numele. Prin aspectul lor ei reușesc să sperie păsările care îi urmăresc și adesea chiar animale mai mari cum ar fi **puma** (leul american) sau chiar marele șarpe **anaconda.**

De o deosebită frumusete sînt uriașii fluturi din familia **Morphidae** caracterizați, printr-un colorit strălucitor în diferite nuanțe de albastru pînă la albastru verzui cu străluciri metalice. Frumusețea lor a dat naștere în Brazilia la o adevărată industrie de artizanat. Din miile de exemplare care se capturează anual omul ia aripile pe care le utilizează la ornamentarea tablourilor, a diferitelor obiecte de artă etc... Datorită acestui procedeu speciile minunatelor Morphidae ar fi fost repede distruse dacă însăși natura nu ar fi avut grijă să le protejeze. (Ele zboară numai în coroana palmierilor, iar marele număr de ouă ce le depun anual pe frunzele din vîrful arborilor le asigură perpetuarea).

Fluturi tropicali de noapte.

Alte specii de fluturi au fel de fel de tipuri de codițe, iar cei de noapte își acoperă porțiunea de pe aripile posterioare din apropierea abdomenului cu numeroși peri deși, fini și foarte lungi care constituie o adevărată blană.

Adaptări curioase prezintă și lumea **coleopterelor,** adică a gîndacilor, mai ales a celor din neamul **Scarabeidelor** și **Cerambicidelor** (croitorilor). Astfel, deosebit de spectaculoase sînt cele din genul **Megasoma,** dintre care **Megasoma actaeon** (gîndacul elefant) din regiunea Amazonului. El depășește 45 mm lățime, iar cu picioarele întinse măsoară peste 140 mm lungime. Din aceeași familie, foarte atrăgători sînt gîndacii rinoceri (**Coelosis**) sau **Scarabeii,** care la vechii egipteni erau considerați sacri. Coloritul acestor gîndaci trece de la verde întunecat la negru.

Dintre «croitori», **Macrodontia cervicornis,** uriașul pădurilor amazoniene care cu picioarele întinse depășește 20 cm lungime, are niște coarne asemănătoare cu cele ale cerbului. Strînsoarea lor este foarte periculoasă. **Acrocirnus longimanus** și **Ctenisceliis coeus** sînt alți adevărați giganți ai lumii gîndacilor brazilieni. De altfel gîndacii croitori sînt în Brazilia atît de numeroși încît pînă în prezent numai din această familie se cunosc aci peste 10 000 de specii.

Pentru a putea admira însă toate aceste specii de viețuitoare care populează pădurile Braziliei nu vă invităm să faceți o călătorie la Ecuator sau la tropice, ci le puteți admira într-una din sălile muzeului Grigore Antipa.

AURELIAN POPESCU-GORJ

Marele sfinx brazilian

Cititi în numărul viitor

GRUPA I
UDAD DE MEXICO

- U.R.S.S.
- MEXIC
- BELGIA
- SALVADOR

Dacă nenumăraţi sînt specialiştii care consideră grupa de la Ciudad de Mexico drept foarte echilibrată, atunci nu puţini sînt aceia care în dreptul favoritului trec, fără ezitare, echipa **UNIUNII SOVIETICE**. Argumente? Înainte de toate, experienţa elevilor lui Gavriil Kacialin, apoi, recunoscuta capacitate a fotbaliştilor sovietici de a ataca partidele dificile, de turneu, cu maximum de concentrare şi, în sfîrşit, studierea ultimelor rezultate internaţionale care se pronunţă — prin comparaţie — pentru aceeaşi formaţie.

«Axîndu-şi reprezentativa pe jucători provenind de la două mari cluburi — Dinamo Kiev şi Dinamo Tbilisi — selecţionerul a urmărit în perioada de după obţinerea calificării — scrie ziarul Sovietski Sport — pe de-o parte menţinerea condiţiei fizice iar pe de alta omogenizarea jocului între linia de mijloc, prin excelentă ofensivă, şi cea de atac, în general «zgîrcită» cu golurile»

Utilizînd o formaţie mult schimbată faţă de cea de la Londra — s-a renunţat la vechii «senatori de drept» (între care la marele portar Lev Iaşin), Kacialin a acordat tinerilor jucători ai «noului val» o încredere totală, efectuînd în cele patru partide susţinute în preliminarii numai două schimbări (!), ceea ce ne permite să anticipăm, în linii mari, «11»-le cu care sovieticii vor aborda, la 31 mai, partida inaugurală a campionatelor, contra Mexicului: *Rudakov — Lovcev, Şesternev, Kaplicinîi, Doduaşvili, Serebrianikov, Muntian, Asatiani, Herşkovici, Bîşoveţ, Nodia.*

Marile vedete: *Şesternev*, un fel de «libero» avansat, imbatabil în jocul aerian, în ciuda celor 32 de ani, «dispecerul» *Muntian*, declarat cel mai bun fotbalist sovietic de anul trecut, şi *Bîşoveţ*, un atacant viclean, rapid şi insistent.

O GRUPĂ ÎN CARE GAZDELE POT INFIRMA ORICE CALCUL

MEXICUL — o echipă fără istoric, fără palmares, fără performanţe... Necunoscută pînă în 1962, formaţia mexicană a furnizat la mondialele din Chile prima — şi unica — mare surpriză din istoria ei: 3 — 1 cu Cehoslovacia, care avea să cucerească cîteva zile mai tîrziu medaliile de argint.

Pentru «El Mundial», formaţia antrenată de Raul Cardenas s-a pregătit cu o grijă deosebită, mai întîi în celebra staţiune Acapulco, apoi la «Centrul sportiv altitudinal» situat la peste 2 000 m, pe şoseaua Ciudad de Mexico-Toluca. Aici, antrenorul principal, ajutat de secundul Scopelli şi fostul selecţioner Trelles, încearcă, la această oră, să facă ultimele retuşuri unei echipe care practică un fotbal corect, cu simţul măsurii, lipsit de artificii, dar şi de... imaginaţie. Compartimentul forte al reprezentativei gazdă rămîne-neîndoios — atacul, singurul care dispune de nume de circulaţie mondială ca golgeterul *Pereda*, de la F.C. Toluca, *Padilla* sau *Borja* de la Universidad.

Ce şanse «ale hîrtiei» au mexicanii? Să-i dăm cuvîntul lui Scopelli: «Consider că avem mari posibilităţi să ne calificăm în sferturi! Putem învinge atît pe tinerii fotbalişti din Salvador, cît şi — chiar dacă au o carte de vizită mult superioară — pe reprezentanţii Uniunii Sovietice. Avem o sarcină dificilă în faţa Belgiei care vine cu «vînt de la pupă» după eliminarea Spaniei şi Iugoslaviei. Dar belgienii nu ne-au învins decît la Bruxelles, cu 2—0, pe cînd la Ciudad de Mexico am reuşit să cîştigăm cu 1—0».

BELGIA — o altă «naţională» care va fi structurată, probabil, pe jucătorii a două cluburi: *Heyslens, Devrindt, Van Himst* sau *Puis*, de la Anderlecht. *Piot. Jack, Dewalque, Thissen, Semmeling* sau *Van Moer*, de la Standard Liége. Această alcătuire a «diavolilor roşii» — numiţi astfel după culoarea purpurie a tricourilor — ar părea să conducă spre o superioară asamblare a compartimentelor, dar în realitate specialiştii belgieni se tem tot mai mult în ultima vreme de faptul că *Anderlecht* şi *Standard*, echipele cele mai în formă, fiind şi cele mai solicitate, au jucătorii cei mai... obosiţi!

Şesternev — unul dintre cei mai reprezentativi fotbalişti sovietici din«noul val».

Studiind şansele belgienilor — despre care cunoscuta revistă France Football scrie că «au făcut mari progrese pe scară internaţională» — se pare că aceştia nu sînt eliminaţi, aprioric, din lupta pentru calificare, cu atît mai mult cu cît fotbalul lor poate fi considerat — pe drept cuvînt — drept cel mai tehnic al grupei respective. Nume ca: *Jack, Dewalque, Van Moer, Semmeling* sau *Van Himst*, făcute celebre mai ales la jocurile Cupei campionilor europeni, sînt suficiente, credem, pentru a susţine afirmaţia de mai sus...

Antrenată de un argentinian — Gregorio Bundio (fost jucător la Independiente) şi de un italian — Jose Santacolomba, echipa **SALVADORULUI**, calificată după 10 (!) meciuri preliminare, între care trei cu Haiti (unul terminat cu ...război, celălalt cu prelungiri) reprezintă una din marile «necunoscute» ale actualei ediţii. Puţin familiari europenilor, fotbaliştii micuţei republici din America Centrală practică un fotbal rapid şi bătăios, desfăşurat — din cauza terenurilor noroioase (în Salvador plouă aproape zilnic!) — mai mult pe sus. Buni tehnicieni, dotaţi cu un remarcabil simţ al fentei, jucătorii lui Bundio suferă — după propria-i mărturisire — «pe planul jocului colectiv».

Rafael Borja, marea speranţă a atacului mexican.

În mod normal (dar ce-i, oare, normal în fotbal?!), *Mariona, Osario, Martinez, Manzano* sau *Rodriguez* — ultimul fiind portarul echipei Atalanta, ca şi... retrogradată din prima divizie — n-au nici o şansă de a se califica. Dar prezenţa în Mexic a unei echipe reprezentînd nici 20 000 de jucători legitimaţi şi o ţară cu o populaţie de două ori cît a Bucureştiului constituie, prin ea însăşi, un succes mai mult decît notabil...

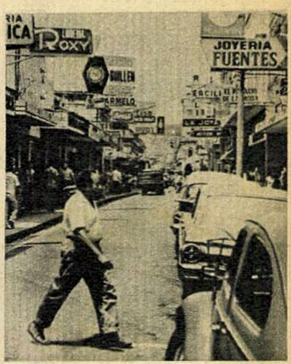

San Salvador, capitala republicii El Salvador.

OVIDIU IOANIŢOAIA

---

fi putut să ştie că există un grup al Bufniţelor şi că Eschimosul vrea să fie admis printre ele? Cine altul ar fi putut cunoaşte caracterul atît de contradictoriu al lui Geo Blondul? Toate astea se aflau de mult în fişele Jaguarului, aşa cum, de cîteva zile încoace, acolo se aflau şi toate gîndurile, şi întîmplările, şi felul de a fi al lui Marius. Băiatul se simţea stingherit, avea senzaţia că, din clipa în care răspunsese la textul acela, ochii Jaguarului îl urmăresc pretutindeni.

— Bine, oftă el, îndîrjit. De acum lupta se dă direct între noi doi.

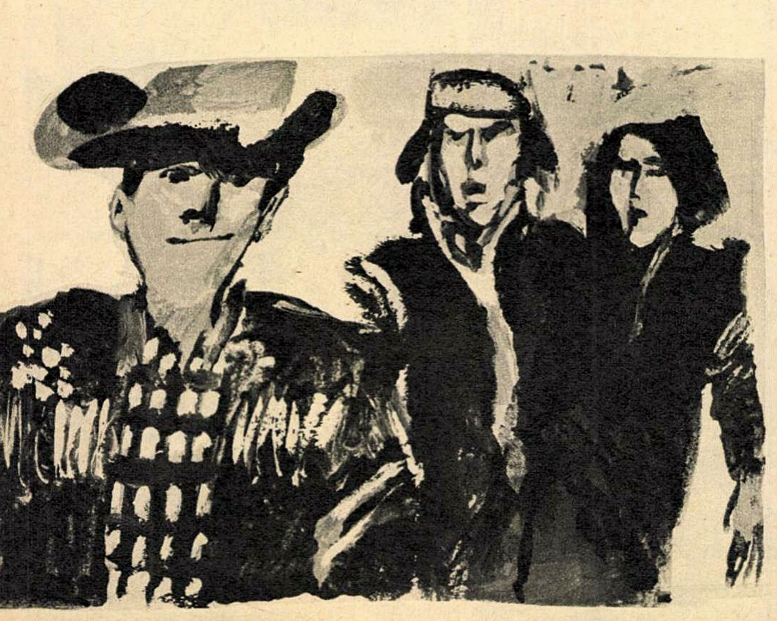

— Marius! Stai, mă, unde te grăbeşti?

Băiatul întoarse capul. Cel care-l strigase era Tiberică Adamescu... Dar în ce costumaţie! Pantaloni albaştri cu tigheluri galbene şi vreo mie de ţinte argintii, tricou portocaliu cu şnur roşu, jachetă de piele, ghete cu toc înalt.

— Ce-i cu tine, Tiberică? Numai pintenii îţi mai lipsesc!!

— E un costum foarte frumos... zise Tiberică, şovăielnic. Cam bizar, dar asta-i moda!

Marius izbucni în rîs:

— Ia întoarce-te... ptiu, nu-ţi fie de deochi, eşti grozav! Ia spune, unde te duci în ţinuta asta de Old Shatterhand?

— Să vezi... oftă Tiberică — m-a invitat Valerica Sima la ziua ei. Mi-am spus să mă îmbrac mai ca lumea, modern, cum îi place ei. Bun. Mă duc eu şi, ca să nu fiu primul sosit, că nu-i frumos, mă opresc cîteva minute peste drum, în spatele chioşcului de ziare, aşteptînd să mai apară cîţiva. Întîi a intrat Ţicu Popovici, pe urmă Georgescu, pe urmă unul pe care nu-l cunosc... dar toţi — în costume obişnuite, cu cămaşă albă, cu cravată. Tu ce crezi, dacă eu intru aşa cum mă vezi, o să zică lumea ceva?

— Păi ce să zică, o să zică, bravo, Tiberică, urcă-te pe un scaun să te admirăm mai bine!

— Uite, tocmai asta nu vreau! Şi pe urmă am auzit că tatăl Valericăi e cam sever...

Deodată, glasul lui Tiberică deveni rugător:

— Marius, şi eu te-am ajutat cîndva pe tine... uite, te rog, salvează-mă, intrăm în curtea aia... ia să văd, cu ce eşti îmbrăcat... facem schimb pentru două ore... îmi dai costumul tău... nu mă pot întoarce acasă, o să rîdă maică-mea, şi nici de la Valerica nu vreau să lipsesc... pe urmă trec pe la tine şi-ţi aduc hainele... Te rog!

— Ştiu eu — făcu Marius pe nehotărîtul, deşi costumaţia lui Tiberică nu-i displăcea — să mă mai gîndesc!

— Ce să te mai gîndeşti, e tîrziu!

— Ce-mi dai?

— Orice! Vedem noi!

— Nu. Hotărîm acum. Uite ce e: facem schimbul de haine, cu condiţia să îndeplineşti **trei** lucruri pe care am să ţi le cer **în orice împrejurare** voi socoti că e necesar!

— De acord. Repede...

— Dă-ţi cuvîntul!

— Îl ai.

Zece minute mai tîrziu, Marius străbătea fudul Calea Roşiorilor. Toată lumea întorcea capul după el, şi nu o dată se auziră exclamaţii de genul «Ah, ce neserioşi sînt tinerii de azi», «Aşa i-o fi învăţînd la şcoală?» «În loc să înveţe carte, toacă banii părinţilor!»

(va urma)

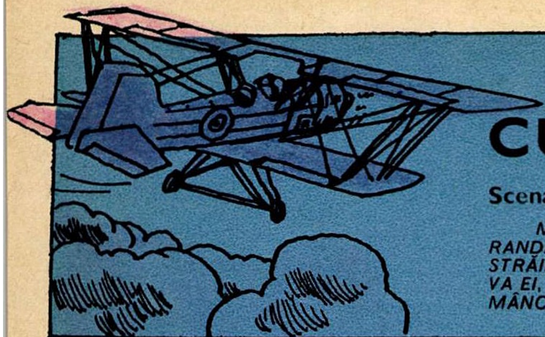

[redacted] 2

CUCERITOAREA VĂZDUHULUI

Scenariul: ROMULUS ALEXANDRESCU **Ilustrații: FRANCISC KALAB**

MÎNATĂ DE DORINȚA DE A ARĂTA CĂ ȘI O FEMEIE POATE DEVENI PARAȘUTISTĂ, TÎNĂRA SMARANDA BRĂESCU SE HOTĂRĂȘTE SĂ URMEZE CURSURILE UNEI ȘCOLI DE PARAȘUTISM. PLECÎND ÎN STRĂINĂTATE, OBȚINE, PRIN MUNCĂ, HOTĂRÎRE ȘI SÎRGUINȚĂ, BREVETUL MULT RÎVNIT. DAR ISPRAVA EI, ÎMPLINITĂ ACUM PESTE 40 DE ANI, ADUCE ȘI ȚĂRII NOASTRE O FAIMĂ NEAȘTEPTATĂ: O ROMÂNCĂ DEVENISE A CINCEA FEMEIE-PARAȘUTIST DIN LUME!

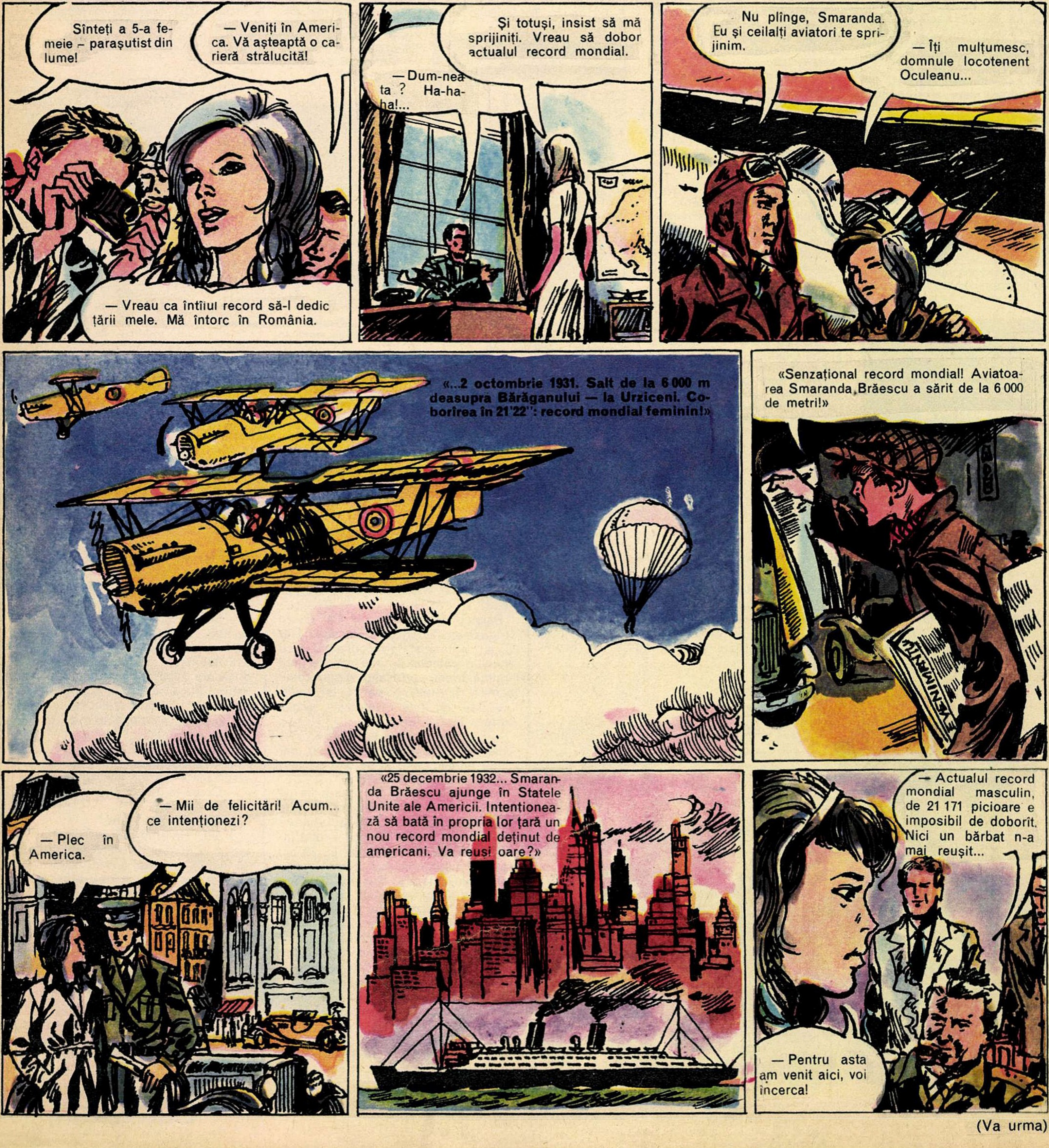
Sînteți a 5-a femeie – parașutist din lume!
— Veniți în America. Vă așteaptă o carieră strălucită!
— Vreau ca întîiul record să-l dedic țării mele. Mă întorc în România.
Și totuși, insist să mă sprijiniți. Vreau să dobor actualul record mondial.
— Dum-neata ? Ha-ha-ha!...
Nu plînge, Smaranda. Eu și ceilalți aviatori te sprijinim.
— Îți mulțumesc, domnule locotenent Oculeanu...
«...2 octombrie 1931. Salt de la 6 000 m deasupra Bărăganului — la Urziceni. Coborîrea în 21'22'': record mondial feminin!»
«Senzațional record mondial! Aviatoarea Smaranda Brăescu a sărit de la 6 000 de metri!»
— Mii de felicitări! Acum... ce intenționezi?
— Plec în America.
«25 decembrie 1932... Smaranda Brăescu ajunge în Statele Unite ale Americii. Intenționează să bată în propria lor țară un nou record mondial deținut de americani. Va reuși oare?»
— Actualul record mondial masculin, de 21 171 picioare e imposibil de doborît. Nici un bărbat n-a mai reușit...
— Pentru asta am venit aici, voi încerca!

(Va urma)

PAGINA 5
MAGAZIN

C U R I E R

● **Precum se știe, participanții la concursul Minitehnicus din clasele V — VIII trimit lucrările lor la Consiliul județean al Organizației pionierilor, din județul pe teritoriul căruia se află.**

DECI: CONCURENȚI DIN CATEGORIA CLASELOR V—VIII, NU TRIMITEȚI LUCRĂRILE VOASTRE DIRECT LA REDACȚIE!

Vor trimite lucrările direct la redacție numai:

— Concurenții din categoria specială, care au absolvit clasa a VIII-a, membri ai clubului Minitehnicus precum și nemembri care au primit decizie specială de participare, publicată în revista «Racheta cutezătorilor» sau comunicată prin scrisoare.

— Concurenții pentru «Tîrgul internațional de invenții ale elevilor — Tokio», indiferent de vîrstă sau categorie.

JURIUL

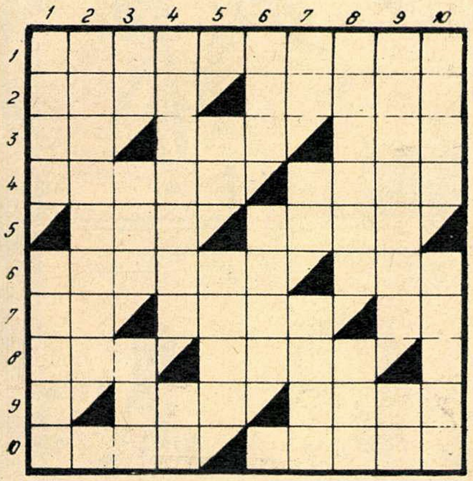

Flori

ORIZONTAL: 1. Floare decorativă de toamnă cu o inflorescență mare de culori variate. 2. Trandafir. Ghiocel. 3. Într-un buchet de mimoze! Lună în care se prepară din florile și frunzele de pelin o apreciată băutură. Răsărit. 4. Flori ne... albe! Insulă lîngă Brazilia. 5. Nai (pop.). Ca ardeiul. 6. Plantă cu frunze spinoase și cu flori roșii — purpurii. Ofițer în armata otomană (pl.). 7. Spetează. Superstiție. Cămașă înflorată. 8. Braț încărcat primăvara cu flori! Pieptar țărănesc. 9. Ofilit, uscat. (fig.). Printre florile pictate de Luchian. 10. Grădina hibernală a florilor. Pat pentru... flori! **VERTICAL:** 1. Flori albe strălucitoare, cu miros foarte puternic. Pom roditor cu flori albe. 2. Floare de mușețel. 3. Miros. Regele animalelor cu gura în... lumea florilor! Arbore fructifer cu flori albe — trandafirii. 4. Plante cultivate pentru florile sale, albe, roz, violete sau albastre așezate în ciorchine în vîrful tulpinii. Dătător de viață și lumină (mit.). 5. Așa! Floarea ochilor. 6. Instrument de suflat. Podoabă. 7. Cutie! Strigăt dureros. Mirosul, de pildă. 8. Substanță puternic parfumată extrasă din petalele unor flori. Vehicul rustic. 9. Foarte bătrîni. În cale! 10. Ceea ce constituie «ikebana» sau aranjatul florilor în Japonia. Răsărit!

Prof. TEODOR AXIOTI

AFIȘ

În această săptămînă vă recomandăm:

O CARTE: «Copilăria lui Lenin», culegere de povestiri, apărută în editura «Ion Creangă».

UN FILM: «Prieteni fără grai» coproducție romăno-canadiană.

UN SPECTACOL «Năzdrăvăniile lui Păcală», la teatrul «Ion Creangă».

PRACTIC

Săculețul îl confecționați din organdin sau din tul, folosind aproximativ jumătate de metru de material. Croiala o faceți după modelul alăturat. Coasem săculețul în partea de jos și pe lături. În partea de sus a săculețului facem un tiv, întorcînd materialul în afară. Prin acest tiv introducem o sîrmă cu grosimea de 1—2 mm. Cele 2 capete ale sîrmei le răsucim apoi pe o tijă de lemn, acesta fiind mînerul plasei.

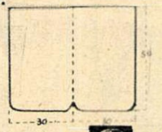

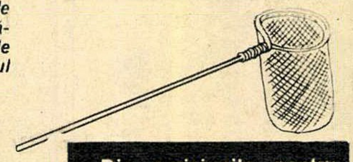

Un zîmbet cu...

...pictorul francez Ingres (1780—1867) s-a hotărît să picteze portretul unei femei cu copilul ei. Ședințele erau dese la început, apoi din ce în ce mai rare, pînă cînd încetară cu totul. După un timp, Ingres își rechemă modelul pentru unele retușuri.

Femeia veni singură.

— Unde vă este băiețelul? întrebă pictorul.

— În garnizoană, răspunse zîmbind femeia. Este locotenent de cavalerie.

ANTENE

«Comex-Doris» este numele unei noi cabine pentru plonjat care poate duce trei cercetători pînă la adîncimea de 300 de metri. Cabina asigură acestora condiții de ședere sub apă pentru 80—100 de minute. Ea va fi folosită de geologi pentru descoperirea zonelor de minereuri aflate pe fundul mărilor și oceanelor.

Dintre plantele carnivore, cea mai feroce este socotită planta insectivoră Roua-Cerului. Cu prilejul unei experiențe care a avut loc recent la Orléans o asemenea plantă a înghițit în trei ore 51 de țînțari.

RADIO

Din emisiunile pentru copii pe perioada 30 aprilie — 7 mai.

«Salut pionieresc de 1 Mai» montaj literar muzical, îl puteți audia în ziua de 1 mai, la ora 15,30 pe programul I, iar în ziua de 2 mai, ora 8,10, pe același program, emisiunea «Mai, cu flori pe plai». **Emisiunea** «Tot înainte» **de marți, 5 mai ora 8,10, programul II prezintă pentru micii specialiști aspecte de la cercurile pionierești din diferite localități.** «Vreau să știu» **este emisiunea de știință și tehnică pe care o veți putea audia miercuri 6 mai, ora 10,30 pe programul I. Pe același program, emisiunea** «100 de legende românești» **va transmite joi, 7 mai, la ora 15,00 scenariul radiofonic «Doamna lui Neagoe» de Viorica Huber.**

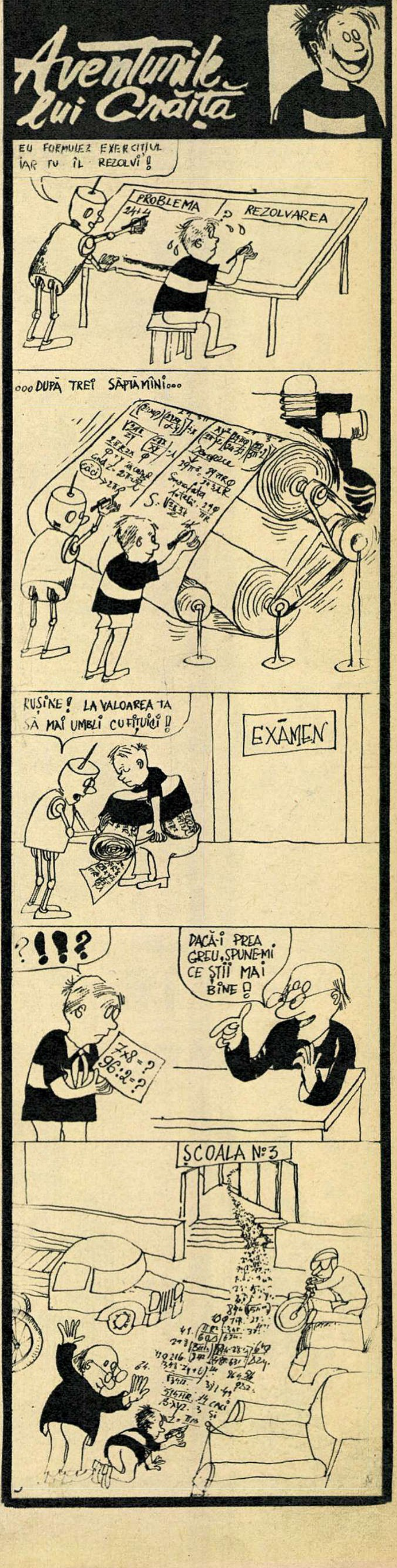
Aventurile lui Crăiță
EU FORMULEZ EXERCIȚIUL IAR TU ÎL REZOLVI!
PROBLEMA
REZOLVAREA
24+4
?
...DUPĂ TREI SĂPTĂMÎNI...
RUȘINE! LA VALOAREA TA SĂ MAI UMBLI CU FIȚUICI!
EXAMEN
?!!?
DACĂ-I PREA GREU, SPUNE-MI CE ȘTII MAI BINE!
7×8=?
96:2=?
ȘCOALA Nº3

CRĂIȚĂ-MÎNDRĂ VASILE

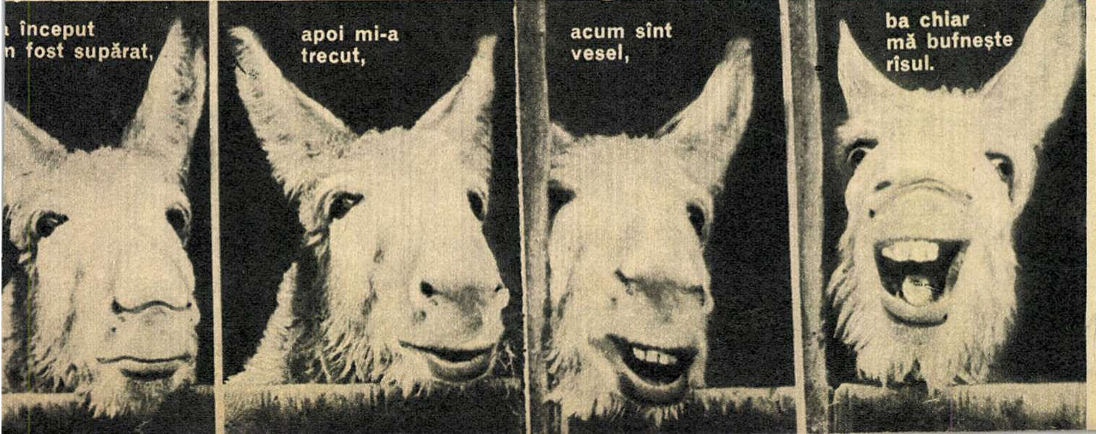

PALOȘUL NEÎNVINS 2

108

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

1538. Vara. La curtea din Suceava era liniște. Domnul țării nu fusese văzut de trei zile. Senior Giovanni Ricci, doctorul genovez, avea poruncă să spună boierilor că Măria Sa e bolnav. Însă cel ce primea îngrijirile strălucitului doctor în odaia din turn și purta coroana domnilor Moldovei era un țăran din Hîrlău — Toader Ursu.

Scenariul: **COSTACHE ANTON** Ilustrații: **MIHAI SÂNZIANU**

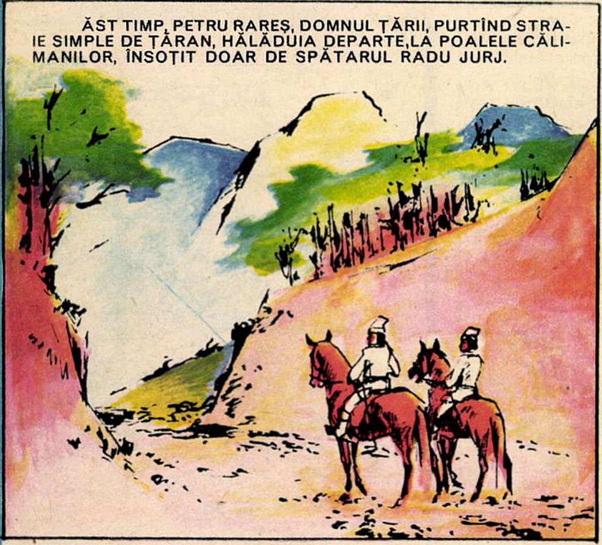
ĂST TIMP, PETRU RAREȘ, DOMNUL ȚĂRII, PURTÎND STRAIE SIMPLE DE ȚĂRAN, HĂLĂDUIA DEPARTE, LA POALELE CĂLIMANILOR, ÎNSOȚIT DOAR DE SPĂTARUL RADU JURJ.

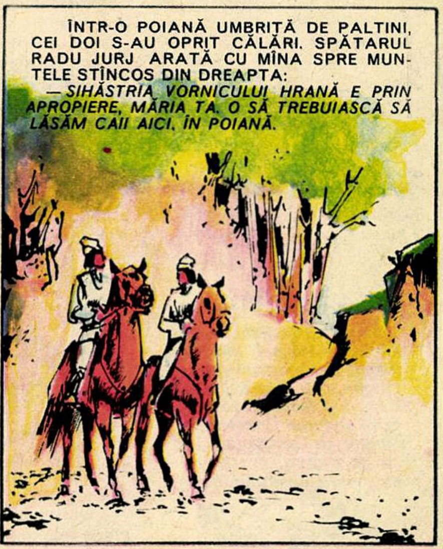
ÎNTR-O POIANĂ UMBRITĂ DE PALTINI, CEI DOI S-AU OPRIT CĂLĂRI. SPĂTARUL RADU JURJ ARATĂ CU MÎNA SPRE MUNTELE STÎNCOS DIN DREAPTA:
— SIHĂSTRIA VORNICULUI HRANĂ E PRIN APROPIERE, MĂRIA TA. O SĂ TREBUIASCĂ SĂ LĂSĂM CAII AICI, ÎN POIANĂ.

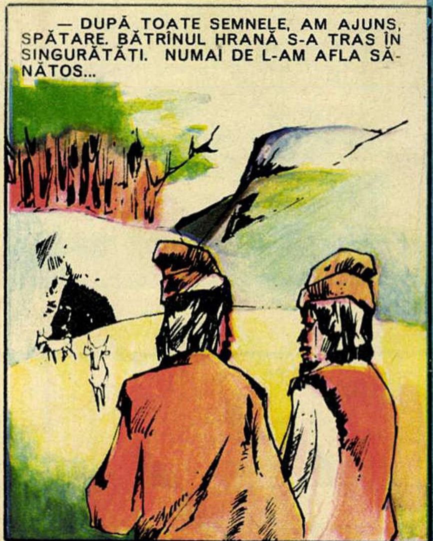
— DUPĂ TOATE SEMNELE, AM AJUNS, SPĂTARE. BĂTRÎNUL HRANĂ S-A TRAS ÎN SINGURĂTĂȚI. NUMAI DE L-AM AFLA SĂNĂTOS...

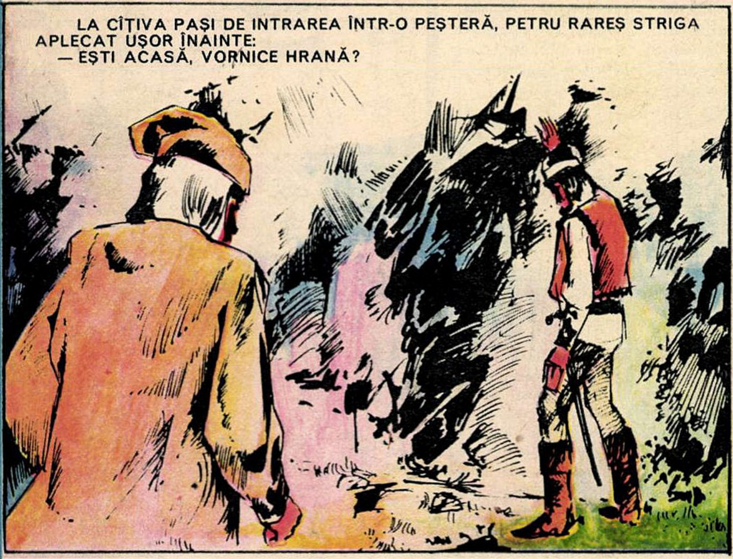
LA CÎȚIVA PAȘI DE INTRAREA ÎNTR-O PEȘTERĂ, PETRU RAREȘ STRIGA APLECAT UȘOR ÎNAINTE:
— EȘTI ACASĂ, VORNICE HRANĂ?

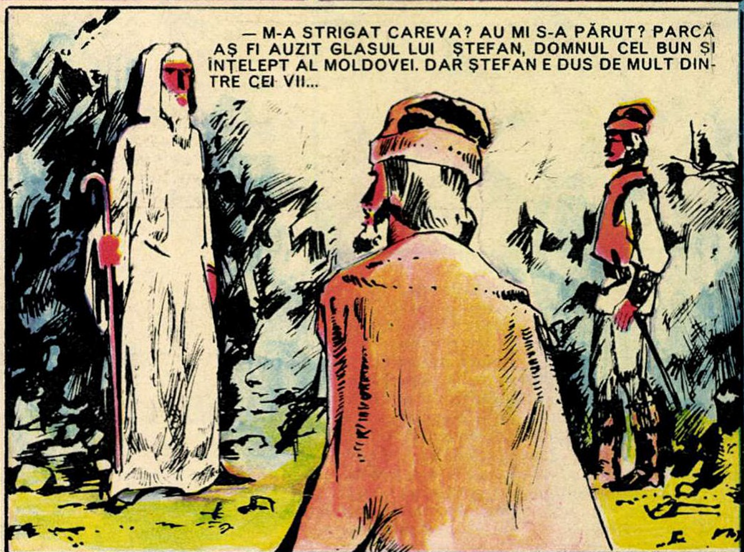
— M-A STRIGAT CAREVA? AU MI S-A PĂRUT? PARCĂ AȘ FI AUZIT GLASUL LUI ȘTEFAN, DOMNUL CEL BUN ȘI ÎNȚELEPT AL MOLDOVEI. DAR ȘTEFAN E DUS DE MULT DINTRE CEI VII...

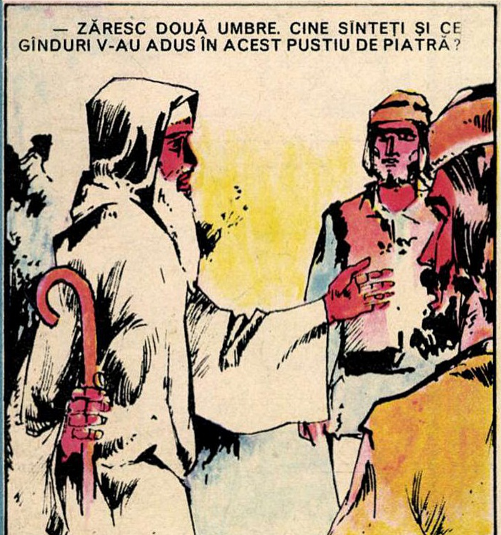
— ZĂRESC DOUĂ UMBRE. CINE SÎNTEȚI ȘI CE GÎNDURI V-AU ADUS ÎN ACEST PUSTIU DE PIATRĂ?

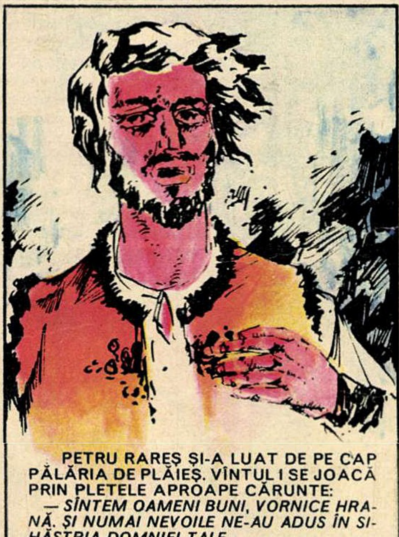
PETRU RAREȘ ȘI-A LUAT DE PE CAP PĂLĂRIA DE PLĂIEȘ. VÎNTUL I SE JOACĂ PRIN PLETELE APROAPE CĂRUNTE:
— SÎNTEM OAMENI BUNI, VORNICE HRANĂ. ȘI NUMAI NEVOILE NE-AU ADUS ÎN SIHĂSTRIA DOMNIEI TALE.

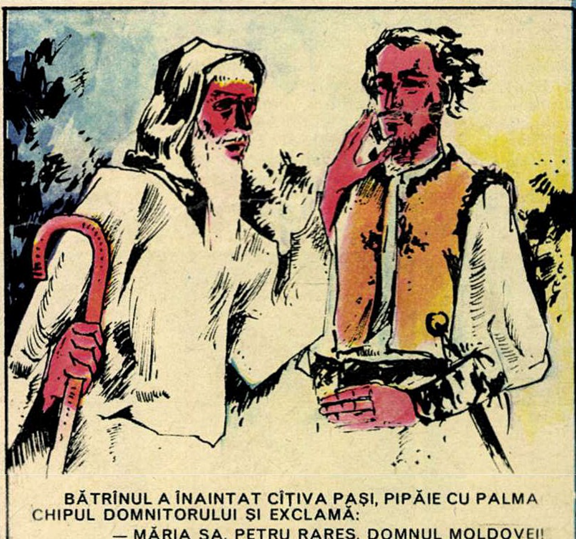
BĂTRÎNUL A ÎNAINTAT CÎȚIVA PAȘI, PIPĂIE CU PALMA CHIPUL DOMNITORULUI ȘI EXCLAMĂ:
— MĂRIA SA, PETRU RAREȘ, DOMNUL MOLDOVEI!

(VA URMA)

Cutezătorii 18

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA.
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17.60.10. Administrația: EDITURA SCÎNTEIA. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor de număr: A. LECCA. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

1 leu
41033

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile PTTR de către factorii poștali și difuzorii de presă.